

NOTAT

FOLKESKOLEREFORMEN – DOKUMENTATION AF DATAINDSAMLINGEN 2014-2016

KASPER SKOU ARENDT
VIBEKE MYRUP JENSEN
METTE FRIIS-HANSEN
MARIA KEILOW

KØBENHAVN 2017

FOLKESKOLEREFORMEN – DOKUMENTATION AF DATAINDSAMLINGEN
2014-2016

Afdelingsleder: Mette Deding

Afdelingen for Udsatte Børn, Dagtilbud og Skole

© 2017 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Hertof Trolles Gade 11

1052 København K

Tlf. 33 48 08 00

sfi@sfi.dk

www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

SFI-notater skal danne grundlag for en faglig diskussion. SFI-notater er foreløbige resultater, og læseren bør derfor være opmærksom på, at de endelige resultater og fortolkninger fra projektet vil kunne afvige fra notatet.

INDHOLD

1	INDLEDNING	5
2	DATAINDSAMLINGSPROCESSEN	7
	Oversigt over dataindsamlingen 2014-2018	8
	Første dataindsamling (2014)	9
	Anden dataindsamling (2015)	11
	Tredje dataindsamling (2016)	14
3	ANTAL BESVARELSER OG SAMMENKOBLING AF DATA I ÅRET	17
	Deltagelse og besvarelsesprocenter for 2014	17
	Sammenkobling af de enkelte skemaer i 2014	20
	Deltagelse og besvarelsesprocenter for 2015	26
	Sammenkobling af de enkelte skemaer i 2015	29
	Deltagelse og besvarelsesprocenter for 2016	34
	Sammenkobling af de enkelte skemaer i 2016	38
4	PANELDATA – SAMMENKOBLING AF DATA PÅ TVÆRS AF TID	41
	Sammenkobling af paneldata på skoleniveau	41

	Sammenkobling af data på individniveau	43
5	BORTFALDS- OG REPRÆSENTATIVITETS-ANALYSE	45
	Datagrundlaget	45
	Bortfaldsanalyse	48
	Repræsentativitetsanalyse	56
	RAPPORTER UDGIVET PÅ BAGGRUND AF DE INDSAMLEDE DATA	65
	BILAG: TILGÆNGELIGE DATASÆT OG HJÆLPEVARIABLER	69

INDLEDNING

I 2014 igangsatte Undervisningsministeriet (UVM) et omfattende evaluerings- og følgeforskningsprogram, der skal følge folkeskolereformens implementering. Et vigtigt led i følgeforskningen er en stor spørgeskemaundersøgelse blandt elever, skolens medarbejdere, forældre og skolebestyrelsesformænd (herefter SB-formænd), der løber fra 2014 til 2018.

Hvert år inviteres respondenter fra udvalgte skoler til at deltage i undersøgelsen. Der er således tale om et panelbaseret datamateriale, hvor man kan følge udvalgte skolars udvikling over tid. Alene i 2014 gennemførte lidt mere end 34.000 respondenter undersøgelsen.

Samlet set dækker spørgeskemaundersøgelsen en række centrale emner for analyse af folkeskolereformen. I dette notat går vi ikke nærmere ind i, *hvilke* emner dataindsamlingen mere konkret vedrører. Vi henviser her til de publikationer, der allerede foreligger. En oversigt over disse kan findes på emu.dk, der opdateres løbende: *Samlet oversigt over publikationer*.

Formålet med dette dokument er i stedet at beskrive processen bag dataindsamlingen samt beskrive antallet af besvarelser, muligheder for sammenkoblinger af data fra de forskellige respondentgrupper samt foretage en bortfalds- og repræsentativitetsanalyse. Notatet er ment som en støtte til brugerne af de indsamlede data. Det er ikke tiltænkt at skulle læses fra ende til anden, da der er en lang række gentagelser i gennemgangen af data fra de enkelte år. Notatet skal i stedet ses som et opslagsværk, hvor man kan finde oplysninger om den pågældende dataindsamling, man er interesseret i.

I kapitel 2 giver vi en oversigt over dataindsamlingen og beskriver processen bag. I kapitel 3 ser vi på svarprocenterne inden for de enkelte typer af respondenter og viser mulighederne for at flette besvarelser sammen fra forskellige respondentgrupper inden for et enkelt år. I kapi-

tel 4 ser vi på datasættenes panelstruktur over tid, dvs. mulighederne for at følge de samme respondentgrupper henover flere dataindsamlinger. I kapitel 5 foretager vi en bortfalds- og repræsentativitetsanalyse. Bilagene sidst i notatet er af mere teknisk karakter og beskriver, hvilken type af data, det er muligt at få adgang til, og hvordan de er sammensat.

DATAINDSAMLINGS- PROCESSEN

Primo 2014 inviterede daværende undervisningsminister Christine Antorini 400 skoler til at deltage i en omfattende undersøgelse af implementeringen af folkeskolereformen for perioden 2014-2018. De 400 hovedskoler og dertilhørende afdelinger, svarende til i alt 442 skoler, er tilfældigt udvalgt af STIL. Alle spørgeskemaundersøgelser på nær forældreundersøgelsen er foregået via et webbaseret spørgeskema, mens forældreundersøgelsen er foregået ved hjælp af telefoninterviews. Det er erfarne interviewere ved hhv. SFI Survey i 2014 og DST Survey i henholdsvis 2015 og 2016, der har gennemført interviews blandt forældre. Skolerne har fået økonomisk dispensation for at deltage (5.000 kr. årligt i 2014-2016).

For alle spørgeskemaundersøgelserne er der fremsendt et informationsbrev, der har orienteret om undersøgelsens baggrund og formål. I brevene er respondenterne ligeledes blevet informeret om, at deres svar vil blive behandlet fortroligt, og at deres anonymitet vil blive sikret i analyseprocessen. En kopi af de konkrete formuleringer i informationsbrevene kan rekvireres hos STIL.

I dette kapitel giver vi først en oversigt over dataindsamlingen. Dernæst beskriver vi, hvordan vi foretog de enkelte dataindsamlinger. Dataindsamlingen følger nogenlunde samme strukturer i alle 3 år, dog med enkelte justeringer. Gennemgangen af dataindsamlingen for 2015 og 2016 har derfor primært vægt på de ændringer, der har været i dataindsamlingen set i forhold til det forrige år.

OVERSIGT OVER DATAINDSAMLINGEN 2014-2018

Figur 2.1 illustrerer dataindsamlingen pr. år fra 2014 til 2018 fordelt på de fem respondentgrupper: elever, forældre, skoleledere, lærere og andet pædagogisk personale¹ samt SB-formænd.

Ser vi fx på eleverne, så er udgangspunktet for dataindsamlingen de elever, som går i 4., 6., 8. og 9. klasse i foråret 2014. Nogle af disse elever følges gennem hele perioden, mens andre elever kun følges nogle få eller blot enkelte år. Elever, der går i 4. klasse i foråret 2014, følges fx frem til de går ud af 8. klasse 5 år senere. For elever i 9. klasse i 2014 følger vi kun de enkelte elever ét år, men til gengæld har vi mulighed for at se på udviklingen på de enkelte skoler over tid, idet en ny 9. klasse spørges i foråret 2016 og 2018. De enkelte klassetrin følges i mindst 3 år, for at vi kan sige noget om udviklingen over tid. Derfor inkluderes også en ny 4. klasse i 2016, som vi følger til 6. klasse i 2018. Elever i indskolingen er repræsenteret via undersøgelsen blandt forældrene for 2014-2016, mens der gennemføres en elevundersøgelse blandt indskolingseleverne i 2017 og 2018.

Forældreundersøgelsen følger forældre til elever på udvalgte klassetrin. Ligesom elevundersøgelsen følges både elever og klassetrin over tid. Undersøgelsen blandt lærere og andet pædagogisk personale gennemføres for det personale, der er tilknyttet elevernes dansk- og matematikundervisning på de udvalgte klassetrin i de pågældende år.

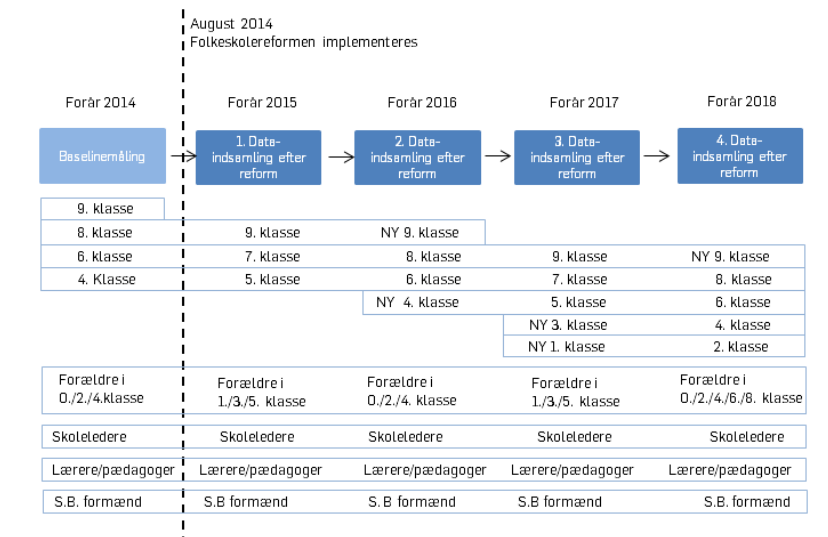
For skolelederne gælder, at i 2014 er skoler i panelet inviteret, mens alle skoleledere på landets folkeskoler er inviteret til at deltage fra 2015 og frem. For nogle afdelinger er det den ansvarlige på afdelingen, der besvarer skemaet, men for andre har skolelederen besvaret skemaet for alle afdelingerne.

SFI Survey varetog dataindsamlingen i 2014, mens SFI i samarbejde med Danmarks Statistiks surveyafdeling (DST Survey) varetog dataindsamlingen i 2015-2016.

1. Betegnelsen "lærere og andet pædagogisk personale" dækker over lærere, pædagoger, pædagog-medhjælpere, børnehaveklasseledere, børnehaveklasseassistenter og undervisningsassistenter. I resten af notatet benytter vi betegnelsen "lærere og andet pædagogisk personale" eller blot "pædagogisk personale" som et samlet udtryk for de forskellige typer personalegrupper.

FIGUR 2.1

Dataindsamlinger i forbindelse med evaluering af folkeskolereformen.

Anm.: Figur 2.1 viser deltagerne i dataindsamlingen. Det drejer sig om eleverne på forskellige klassetrin, forældre, skoleledere, lærere/pædagoger og SB-formænd.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

FØRSTE DATAINDSAMLING (2014)

Første dataindsamling blev gennemført i foråret 2014, dvs. inden folkeskolereformens ikrafttræden ved starten af skoleåret 2014/2015. Som tidligere nævnt gennemføres dataindsamlingen blandt en række forskellige respondentgrupper, og for hver gruppe er der anvendt forskellige procedurer i dataindsamlingsprocessen.

ELEVER

Efter at de enkelte skoler accepterede at deltage i undersøgelsen, fik vi elevlister fra STIL. Elever i alle klasser på de relevante klassetrin blev inviteret til at deltage (jf. figur 2.1). Desuden fik elever i specialtilbud også mulighed for at gennemføre undersøgelsen. Den enkelte skole (i praksis skolelederen) afgjorde selv, om en elev skulle fritages for undersøgelsen. Status og evt. begrundelse er noteret som et led i dokumentationsprocessen. Når en skole godkendte, at eleverne kunne deltage, fik vi følgende oplysninger fra STIL: skolens navn og institutionsnummer, elevens navn, cpr-nummer samt klasse (fx 4B). De elevlister, vi modtog, er de mest opdaterede på det pågældende tidspunkt (primo året).

Skolerne stod selv for dataindsamlingen blandt eleverne. Det foregik ved, at de enkelte klasser anvendte en undervisningstime på, at eleverne udfyldte online skemaet hver især.

Inden dataindsamlingen modtog skolen informationsbreve og vejledninger til gennemførelse af undersøgelsen. Ligeledes modtog skolen personlige adgangskoder til hver af eleverne, så eleverne kunne logge ind på det elektroniske spørgeskema. Disse koder skulle den spørgeskemaansvarlige lærer videregive til eleverne indledningsvist, samtidig med at han eller hun gav en kort instruks om dataindsamlingens formål.

Alle skoler blev tilbudt teknisk assistance fra en interviewer til gennemførelse af undersøgelsen, såfremt de havde behov for dette. Interviewere har således efter aftale forestået dataindsamlingen på enkelte skoler. Det har i den forbindelse ligeledes været muligt at låne et sæt bærbare computere til alle elever i klassen. Interviewerne bistod ca. 40-50 skoler med gennemførelse af spørgeskemaundersøgelsen i 2014.

FORÆLDRE

For forældreinterviews udtrak vi en stikprøve blandt forældre til elever i 0., 2. og 4. klasse. For 0. og 2. klasse blev forældrene udtrukket på baggrund af de 238 skoler, der havde accepteret at deltage i undersøgelsen, mens forældrene til 4.-klasses-eleverne blev udtrukket fra de skoler, der havde gennemført elev-delen for 4. klasse. Vi udtrak forældreinterviews til 4.-klasses-eleverne, efter at dataindsamlingen for eleverne havde fundet sted. Det gjorde vi for at få mest muligt overlap mellem forældrebesvarelser og elevbesvarelser fra samme klassetrin og skole.

Listen over forældreoplysninger fik vi fra STIL. Forældreoplysningerne indeholdt elevens navn, cpr-nummer, skole og klasse, den ene forælders navn (primært moren) og folkeregisteradresse. Hvis eleven ikke boede hos forældrene, leverede STIL institutionsadressen eller plejeforældreadressen. Telefonnummer til forældrene fik vi fra DST's telefonnummerdatabaser. Forældrene modtog et orienteringsbrev og blev efterfølgende ringet op af SFI Surveys interviewerkorps med henblik på at foretage interviewet eller indgå en aftale om et interview.

SKOLELEDERE, SB-FORMÆND, LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE

I forbindelse med samtykke for deltagelse udleverede skolerne en liste med kontaktoplysninger for dansk- og matematiklærere for de deltagende årgange, andet pædagogisk personale tilknyttet klassen, skoleledere og SB-formænd (navn, e-mail og undervisere på de relevante klassetrin). For de skoler, hvor der eksempelvis blev arbejdet mere bredt i teams fremfor klasser, blev flere lærere inviteret til at deltage. Det var således op til skolen selv at vurdere, hvilke lærere og andet pædagogisk personale der ville

være bedst egnet til at besvare spørgsmål om eksempelvis matematikundervisningen på 4. klassetrin.

Skolens lærere og andet pædagogisk personale, skolelederen samt SB-formændene modtog efterfølgende en e-mail med et elektronisk oplysningsbrev med direkte link til undersøgelsen. Skolerne fik to skriftlige påmindelser om at indlevere oplysninger for det relevante pædagogiske personale, skolelederen samt SB-formanden.

TIDSPERSPEKTIV

Dataindsamlingen foregik forskudt for de forskellige typer af respondenter. For eleverne foregik dataindsamlingen: april-juni, lærere og andet pædagogisk personale: juni-september, skoleledere: juni-september, SB-formænd: juli-september, mens dataindsamlingen blandt forældrene foregik juli-september 2014. For alle onlinebesvarelser udsendte vi minimum to skriftlige påmindelser, mens vi kontaktede forældrene op til seks gange, før de blev opgivet.

ANDEN DATAINDSAMLING (2015)

I foråret 2015 gennemførte vi 2. dataindsamling, dvs. den første dataindsamling efter skolereformens ikrafttræden. For elever, forældre, SB-formænd samt lærere og andet pædagogisk personale var udgangspunktet for 2. dataindsamling de samme 238 skoler som i 2014.

Primo 2015 blev skolerne indledningsvist mindet om den forestående dataindsamling og det forventede tidspunkt for dataindsamlingen. Processen for dataindsamling for alle respondenter foregik næsten efter samme procedurer som i 2014. Eksempelvis blev skolerne bedt om at indlevere en (opdateret) liste over alle dansk- og matematikundervisere for elever, der nu gik i 1., 3., 5., 7. eller 9. klasse.

I forbindelse med at skolerne indleverede respondentlister, foretog vi to anmodninger pr. mail og efterfølgende op til to telefoniske henvendelser til skolens kontor eller direkte til skolelederen for at bede om respondentlisterne.

SKOLELEDERE

I 2015 udvidede vi undersøgelsen blandt skoleledere til at indeholde samtlige skoleledere på danske folkeskoler. De er i udgangspunktet ikke en del af panelet for undersøgelse af folkeskolereformen, men inviteret i 2015 og 2016 for at give et bredere indblik på skolelederniveau.

Undersøgelsen blandt de skoleledere, der ikke var med i 2014, foregik sideløbende med den øvrige dataindsamling. Det vil sige, at indholdet i spørgeskemaet var det samme som til de øvrige skoleledere. De

modtog ligeledes et direkte link til et online spørgeskema og en personlig kode i deres indbakke.

I sagens natur havde den udvidede skolelederundersøgelse et andet forløb, da de ikke var med i 2014. En anbefaling fra formanden for skolelederforeningen, Claus Hjortdal, understøttede invitationsbrevene til de øvrige skoleledere.

Invitationen blev i første omgang sendt til skolens mail, såfremt vi ikke har skolelederens direkte mailadresse. Ved senere henvendelser fandt og anvendte vi skolelederens egen mail. Vi foretog op til to skriftlige henvendelser og efterfølgende tre telefoniske henvendelser for at bede skolelederne om at besvare det online spørgeskema. I denne forbindelse henvendte vi os både til dem, der endnu ikke havde besvaret skemaet, og dem, der delvist havde besvaret skemaet.

ELEVER

Vi inviterede alle elever på de relevante klassetrin og udvalgte skoler til at deltage. Som i 2014 indhentede vi elevlister direkte hos STIL, men i modsætning til 2014 anvendte eleverne deres personlige UNI-login til at få adgang til undersøgelsen. Dertil programmerede DST en applikation, så det online spørgeskema kunne ”tale sammen” med UNI-login-systemet.

Den primære fordel ved UNI-login-metoden er, at det for skolen og de undersøgelsesansvarlige lærere ikke kræver nær så meget arbejde. Endvidere er UNI-login-metoden i højere grad med til at sikre, at et skema besvares af den person, som det er tiltænkt.

Programmeringen af samkørsel af UNI-login med DST’s online spørgeskemasytem var dog ikke problemfrit og medførte, at vi udskød undersøgelsen ca. 3 uger. Vi kan ikke udelukke, at denne udskydelse påvirkede svarprocenten for 2015, til trods for at vi forlængede dataindsamlingsperioden for elev-delen. Dels fordi vi alt andet lige kom tættere på eksamensperioden, dels fordi vi havde meldt en startdato ud til skolerne, som nogle af skolerne anvendte til at planlægge tidspunkt for spørgeskemaundersøgelsen for eleverne.

Anvendelsen af UNI-login har også medført nogle udfordringer. Eksempelvis kunne alle med et UNI-login (elever såvel som lærere) logge sig ind på undersøgelsen, og vi har derfor nogle enkelte besvarelser, der ikke hører til undersøgelsen.

En anden udfordring ved anvendelsen af UNI-login-metoden var, at vi efterfølgende stod med nogle elever, hvor vi har manglende personoplysninger, da der var et mismatch mellem elever i klassen og elever på de modtagne elevlister. Denne udfordring kan ikke løses på forhånd. På grund af eventuelle skoleskift vil de officielle elevlister aldrig være 100 pct. samstemmende med eleverne i den pågældende klasse. Disse personoplysninger kan hentes efterfølgende.

Ligesom for 2014 foretog skolerne primært selv dataindsamlingen i 2015, idet de for hver deltagende klasse anvendte en undervisningstime på at svare på skemaet. Vi tilbød alle skoler assistance fra en interviewer til at gennemføre undersøgelsen og at låne et klassesæt af bærbar computere. Cirka 10 skoler tog imod dette tilbud i 2015.

Skolerne har modtaget 2-3 påmindelser vedrørende elevbesvarelser, hvoraf mindst én påmindelse var før sidste frist for besvarelse. For de skoler, der ikke har haft mulighed for at foretage elevundersøgelsen inden for tidsrammen, er der endvidere foretaget særskilte aftaler senere på foråret. Der var således en særdeles fleksibel tidsramme omkring undersøgelsen.

FORÆLDRE

Som i 2014 udvalgte vi forældrene til 1. og 3. klasse på baggrund af bruttolisten af skoler og forældre til elever i 5. klasse efter gennemførelse af elevbesvarelserne. Forældre blev udvalgt, så vi fik minimum 3.000 forældreinterviews. Vi forsøgte endvidere at tage hensyn til, at de samme forældre, der stadig har børn på den pågældende skole, interviewes igen. Dette er for at sikre bedst mulig panelstruktur.

En ulempe ved at udvælge skoler til forældreinterviews ud fra bruttolisten af skoler er, at der altid er risiko for, at vi får nogle skoler, hvor vi kun har forældreinterviews og ikke har besvarelser fra andre typer af respondenter. Det er også sket her.

Vi informerede forældrene om undersøgelsen via brev og har efterfølgende kontaktet dem pr. telefon. Som i 2014 ringede vi primært til moren, og standardproceduren var, at vi forsøgte at kontakte respondenter op til seks gange, før vi opgav.

LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE SAMT SB-FORMÆND

På baggrund af respondentlisterne med navn og e-mail adresse på relevant personale og SB-formænd sendte vi invitationer ud til den online spørgeskemaundersøgelse, der var relevant for den pågældende respondentgruppe. Invitationen indeholdt et link til undersøgelsen samt en personlig kode. Som for 2014 foretog vi 2-3 skriftlige påmindelser om besvarelse af spørgeskemaet. Disse skriftlige påmindelser var forskellige, i forhold til om respondenter havde påbegyndt sin besvarelse, men ikke færdiggjort den, eller om respondenter slet ikke havde svaret endnu.

Efter ønske fra skolelederne modtog skolelederen eller skolens kontaktperson to løbende opdateringer mht., hvor langt skolen var kommet med besvarelserne for alle respondentgrupper.

TIDSPERSPEKTIV

Som for 2014 foregik dataindsamlingen lidt forskudt for de forskellige typer af respondenter. For eleverne foregik dataindsamlingen i februar-maj, lærere og andet pædagogisk personale: februar-maj, skoleledere: februar-juni, SB-formænd: marts-april, mens dataindsamlingen for forældrene foregik marts-april 2015.

TREDJE DATAINDSAMLING (2016)

I foråret 2016 gennemførtes 3. dataindsamling og hermed den anden opfølgende dataindsamling, *efter* at reformen trådte i kraft. Elever, skoleledere, SB-formænd, lærere og andet pædagogisk personale vælges ud fra de skoler, der tidligere har accepteret at deltage i undersøgelsen. Ud af de 238 skoler, der tidligere havde accepteret at deltage, var nogle skoler enten nedlagt, sammenlagt eller havde frabedt sig at deltage. I 2016 blev 225 skoler derfor inviteret til at deltage.

Ultimo 2015 blev skolerne mindet om den forestående dataindsamling og det forventede tidspunkt for indsamlingen. Processen for dataindsamling foregik efter næsten samme procedurer som for 2015, men nu med fokus på de elever, der gik i 0., 2., 4., 6., 8. og 9. klasse. Vi henviser til gennemgangen af anden dataindsamling og fremhæver her primært de justeringer, vi foretog siden 2015 dataindsamlingen.

SKOLELEDERE

I 2015 udvidede vi undersøgelsen blandt skoleledere til at indeholde samtlige skoleledere på alle danske folkeskoler. De er inviteret for at give et bedre indblik i, hvordan skoleledelse kan fremme elevernes læring og trivsel. Selve spørgeskemaet er stort set identisk for de skoler, der indgår i panelet, og de skoler, der ikke indgår i panelet. Fremgangsmåden for dataindsamlingen har været præcis den samme for 2016 som for 2015. I 2016 foretog vi dog op til fem skriftlige og efterfølgende op til tre telefoniske henvendelser for at bede skolelederne om at besvare det online spørgeskema. I denne forbindelse henvendte vi os både til dem, der endnu ikke havde besvaret skemaet, og dem, der delvist havde besvaret skemaet (under 80 pct. besvarelse).

Mens dataindsamlingen var i gang, blev der foretaget rettelser i spørgeskemaets spørgsmål 28: "Hvordan vil du beskrive ledelsen af skolen i dette skoleår på en skala fra 1 (helt enig med A) til 5 (helt enig med B)?". Der er her foretaget en ny svarmulighed, "Ikke relevant". Dette har resulteret i, at nogle skoleledere har besvaret spørgsmålet i dets første udformning, mens andre skoleledere har besvaret spørgsmålet i dets anden udformning. 886 skoleledere har besvaret skemaet med mulighed for "irrelevant", mens 575 har svaret på spørgsmålet i dens gamle formu-

lering. I data kodes de to udgaver af variabelen sammen til én variabel. Se bilaget for detaljer herom.

ELEVER

For dataindsamlingen i 2016 inviterede vi elever på de samme klassetrin som i 2014 (4., 6., 8. og 9. klassetrin). Det vil sige, at indsamlingen i 2016 suppleres med nye respondenter på henholdsvis 4. og 9. klassetrin, jf. figur 2.1.

Som i tidligere dataindsamlinger modtog vi elevlister direkte fra STIL, og som i det foregående år anvendte eleverne deres personlige UNI-login til at få adgang til undersøgelsen. Skolerne forestod igen primært selv dataindsamlingen i 2016, mens 10 tog imod tilbuddet om at få assistance til gennemførelse af dataindsamlingen.

Skolerne har modtaget tre påmindelser vedrørende elevbesvarelser, hvoraf to påmindelser var før sidste frist for besvarelse. Ved den *planlagte* deadline ringede vi i 2016 til de 63 skoler, der endnu ikke var i gang med elevbesvarelserne. Her bad fire skoler om at blive fritaget for deltagelse, mens der blev indgået individuelle aftaler om gennemførelse for de resterende skoler. Fem skoler fik endvidere hjælp til at gennemføre dataindsamlingen. På grund af en indledningsvist lav svarprocent valgte vi at forlænge dataindsamlingsperioden, så skolerne fik yderligere muligheder for at deltage i undersøgelsen med 3 uger. Der var således en særdeles fleksibel tidsramme omkring undersøgelsen

FORÆLDRE

Forældreundersøgelsen blev gennemført på præcis samme måde som i 2015, nu dog med fokus på forældre til elever i 0., 2. og 4. klasse. Vi udvalgte forældre til elever i 0. og 2. klasse på baggrund af bruttolisten af skoler, mens vi udtrak forældre til elever i 4. klasse efter gennemførelse af elevbesvarelserne.

SB-FORMÆND, LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE

På baggrund af respondentlisterne med navn og e-mail adresse på relevant personale og SB-formænd sendte vi invitationer ud til den online spørgeskemaundersøgelse, der var relevant for den pågældende respondentgruppe. Vi har fulgt præcis samme procedurer som for 2015, og vi henviser derfor til gennemgangen af 2015 dataindsamlingen. I de tilfælde, hvor SB-formænd er tilknyttet flere af hovedskolens afdelinger, er dette for 2016 blevet noteret i den særskilte variabel afdelings-id.

I skemaerne til lærerne og det andet pædagogiske personale blev der foretaget ændringer, efter at undersøgelsen var gået i gang. Der blev foretaget rettelser i en række variable, der skulle angive, hvilket klassetrin respondenterne er tilknyttet i dette skoleår, samt hvilket klassetrin respon-

denten var tilknyttet under sidste dataindsamling. Se bilaget for flere detaljer om ændringerne.

TIDSPERSPEKTIV

I 2016 foregik dataindsamling mere eller mindre samtidig. For elever, lærere og andet pædagogisk personale og SB-formænd foregik dataindsamlingen i januar-april. Dataindsamlingen for skolelederne løb lidt længere, mens forældrene er interviewet i marts-april (forældre til elever i 4. klasse kun i april).

ANTAL BESVARELSER OG SAMMENKOBLING AF DATA I ÅRET

I dette kapitel gennemgår vi svarprocenterne for de forskellige respondentgrupper. Vi beskriver endvidere, hvor stor en andel af besvarelsene der kan kobles sammen på tværs af de forskellige respondenttyper for hvert af de 3 år (2014-2016). Kapitlet præsenterer først data fra 2014, dernæst 2015 og 2016. Man kan derfor med fordel blot læse afsnittet om 2014 og så sammenligne med tabellerne for 2015 og 2016 eller gå direkte til antal besvarelses fra 2016, hvis man alene har brug for informationer herom.

De datasæt, der ligger til grund for denne beskrivelse, indeholder alle bruttooplysninger for respondenter. Det vil sige, at datasættene for lærere og andet pædagogisk personale indeholder oplysninger om alle personer, der er inviteret til at deltage i undersøgelsen. Dog vil der kun være besvarelses for dem, der har valgt at besvare pågældende spørgeskema.²

DELTAGELSE OG BESVARELSESPROCENTER FOR 2014

I figur 3.1 illustreres deltagelse i dataindsamlingen for 2014. Ud af de 442 inviterede skoler accepterede 238 skoler invitationen. Disse deltagende skoler har indleveret kontaktoplysninger på enten pædagogisk personale (inkl. lærere), skoleledere, SB-formænd og/eller accepteret at lade eleverne deltage.

2. Vi har også dannet et grunddatasæt kaldet ”skoler442”. Dette datasæt indeholder institutionsnummer og kommune-id på de skoler, der blev inviteret til at deltage. Endvidere er der dannet tre datasæt, der angiver deltagelse i hhv. 2014, 2015 og 2016 for de forskellige typer af respondenter. Tilsammen giver disse datasæt et hurtigt overblik over de enkelte skolars deltagelse i undersøgelsen. For en mere udførlig gennemgang af den type data, som SFI tidligere har overleveret til STIL, henvises til bilagene.

Ud af de 238 deltagende skoler er der modtaget elevlister fra 229 skoler, kontaktoplysninger for det pædagogiske personale fra 202 skoler og kontaktoplysninger fra 193 og 196 skoler for henholdsvis skoleledere og SB-formænd. Der er udvalgt forældre til forældreinterviews på 225 skoler.

Følgende besvarelser er blevet leveret:

- 225 skoler (98,2 pct. ud af 229 skoler) har leveret mindst én elevbesvarelse
- 201 skoler (99,5 pct. ud af 202 skoler) har indgivet mindst én besvarelse fra lærere eller andet pædagogisk personale
- 159 skoler (82,3 pct. ud af 193 skoler) har indgivet en skolelederbesvarelse
- 105 skoler (53,5 pct. ud af 196 skoler) har indgivet en besvarelse fra SB-formanden
- For alle 225 skoler er der foretaget mindst ét forældreinterview.

I alt er der modtaget 33.815 besvarelser fra 236 forskellige skoler.

FIGUR 3.1
Deltagende skoler i 2014.

Anm.: Figuren er dannet ud fra "XX_besvar" og INST_NUMMER-variablene i de rensede datasæt og angiver antallet af observationer i bruttolisten samt antallet af respondenter fra skolerne i de forskellige datasæt. I elevdatasættene er der 2 elever ud af de 28.450 besvarelser, hvor vi ikke har oplysninger om institutionsnummer eller cpr-nummer. Disse besvarelser indgår stadig i data som en besvarelse. Endvidere har vi ikke oplysninger om institutionsnummer på 2 lærere eller andet pædagogisk personale og 4 SB-formænd.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I forlængelse af figur 3.1 viser tabel 3.1 bruttostikprøven for antal skoler, antal respondenter, antallet af opnåede besvarelser og opnåelsesprocent for hver type respondent.

TABEL 3.1

Antal skoler og respondenter i bruttolisten samt antal besvarelser (i pct.). 1. dataindsamling, 2014.

Respondenttype	Antal skoler (brutto)	Antal respondenter (brutto)	Antal besvarelser (i pct.)
Elever	229	37.643	28.450 (75,4 pct.)
Lærere og andet pædagogisk personale	202	4.196	1.947 (46,4 pct.)
Skoleledere	193	193	159 (82,3 pct.)
SB-formænd	196	200	105 (52,5 pct.)
Forældre	225	4.187	3.153 (75,3 pct.)
Besvarelser i alt	238	46.419	33.814 (72,8 pct.)

Anm.: For hver respondentgruppe angiver tabellen antallet af skoler og respondenter, der har modtaget spørgeskemaer, og antal respondenter, der har svaret, samt svarprocenten i parentes. Ikke alle respondenter i bruttolisten har et tilgængeligt institutionsnummer. Af de 37.643 elever indgår 2 elever, hvor vi ikke kan identificere, hvilken skole, de går på. Det samme gælder for 2 lærere og 4 SB-formænd. Der er eksempelvis derfor, at vi har 200 SB-besvarelser, men kun 196 skoler. Disse observationer indgår dog stadig i datasættene, hvor deres institutionsnummer er kodet til værdien "999999".

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Vi har for ingen af respondentgrupperne modtaget kontaktoplysninger fra alle deltagende 238 skoler. For elevgruppen mangler der lister med oplysninger fra 13 skoler, mens der for de andre grupper mangler lidt flere. I alt har hhv. 37.643 elever, 4.196 lærere og andet pædagogisk personale, 193 skoleledere, 200 SB-formænd og 4.187 forældre haft muligheden for at besvare spørgeskemaet i 2014. Heraf har vi i 2014 opnået tilfredsstillende svarprocenter for eleverne, skolelederne og forældrene (hhv. 75,4 pct., 82,3 pct. og 75,3 pct.), mens svarprocenterne er noget lavere for lærere og andet pædagogisk personale (46,4 pct.) og SB-formændene (52,5 pct.).

SAMMENKOBLING AF DE ENKELTE SKEMAER I 2014

For at kunne udnytte data er det relevant at vide, hvilke typer af besvarelser der er tilgængelige fra den enkelte skole. Derfor har vi beskrevet en række relevante sammenkoblinger mellem forskellige typer af data (for 2014). Grunddatasættet "besvarelser2014" giver endvidere et overblik

over, hvilke skoler der har deltaget i 2014, og med hvilke besvarelser, de har deltaget.

Af figur 3.2 fremgår antallet af skoler for de forskellige sammenkoblinger af datasæt. Her ses det eksempelvis, at vi modtog minimum én elevbesvarelse og minimum én besvarelse fra lærere og andet pædagogisk personale fra 193 af de udtrukne 442 skoler.

TABEL 3.2

Antal skoler, der går igen på tværs af respondentgruppe. 1. dataindsamling. 2014.

	Elever	Lærere og pædagogisk personale	Skoleledere i panel	SB-formænd	Forældre
Elever		193	155	101	222
Lærere og andet pædagogisk personale	193		157	103	192
Skoleledere	155	157		85	153
SB-formænd	101	103	85		99
Forældre	222	192	153	99	

Anm.: Tabellen angiver antallet af skoler, der har bidraget med minimum én besvarelse i hvert af skemaerne. Eksempelvis har 222 skoler afgivet minimum én besvarelse for forældre og minimum én elevbesvarelse. Antallet af skoler afspejler dog ikke antallet af observationer i de enkelte datasæt. For sammenkobling af besvarelser fra forældre og det pædagogiske personale anvendes alle besvarelser fra det pædagogiske personale og ikke kun besvarelser fra undervisere i 0., 2. og 4. klasse.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Det er dog vigtigt at pointere, at antallet af skoler ikke svarer til antallet af observationer. Når skolelederdatasættet og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale sammenkobles, har vi 157 skoler, der indeholder minimum én besvarelse fra hvert skema, mens 1.839 besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale kan kobles til en skolelederbesvarelse.

Når skolelederdatasættet sammenkobles med elevdatasættet, er der i alt 155 skoler, hvor vi har en besvarelse fra både skoleleder og minimum én elev, mens 24.065 elevbesvarelser kan kobles til en skoleleder.

Når datasættet for lærere og andet pædagogisk personale sammenkobles med forældredata, er det muligt at sammenkoble besvarelser fra 192 skoler. Her er der dog ikke taget højde for, hvorvidt besvarelserne fra det pædagogiske personale omhandler de klassetrin (0., 2. og 4.), som forældrebesvarelserne omhandler.

SAMMENKOBLING AF ELEVBESVARELSER OG BESVARELSER FRA LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE

Særligt for folkeskolereformpanelet er muligheden for at koble elevbesvarelser med besvarelserne fra deres egne lærere og andet tilknyttet pæ-

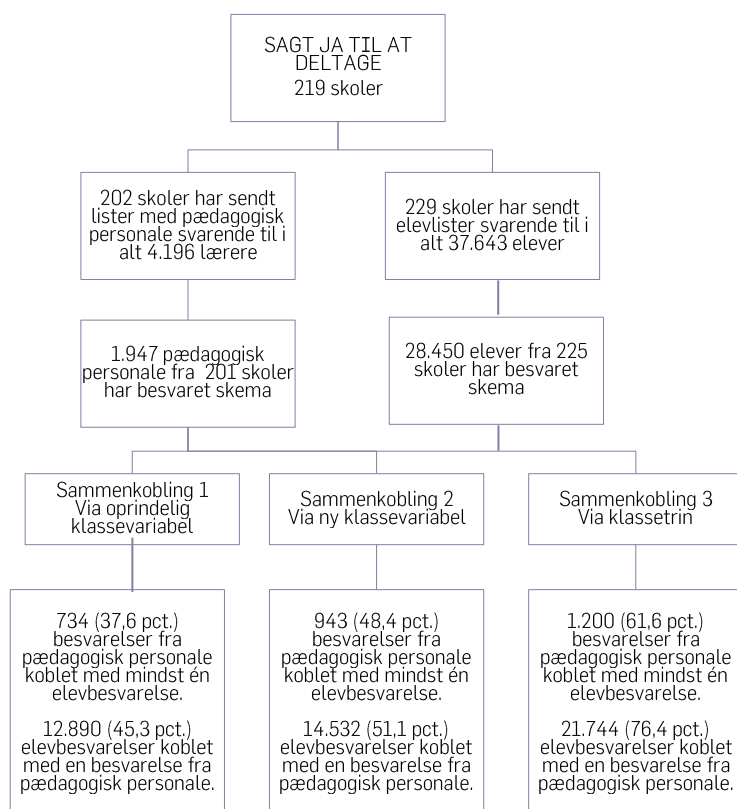
dagogisk personale. Ønskes denne sammenkobling, må man først tage stilling til, hvor præcist dette match behøver at være. På baggrund af 2014-besvarelsene viser vi i dette afsnit, hvordan denne sammenkobling kan ske (jf. figur 3.2). Det første, der er vigtigt at have for øje, er, at besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale rammer bredere end blot de klassetrin, hvor vi har elevbesvarelser. Eksempelvis er der indsamlet besvarelser fra undervisere på 0. og 2. klassetrin, og disse besvarelser udgår naturligvis i sammenkobling med eleverne.³ Manglende besvarelser fra enten eleverne eller det pædagogiske personale har samtidig en langt større påvirkning, når to typer af skemaer skal kobles sammen.

Den største udfordring med hensyn til at sammenkoble de to typer af besvarelser er dog, at der er en vis usikkerhed forbundet med klassevariablen, som gør, at vi ikke er i stand til at lave et præcist match mellem eleverne og deres undervisere. Usikkerheden skyldes ikke manglende oplysninger i klassevariablen, men i højere grad, at der anvendes forskellige betegnelser hos hhv. STIL og respondenterne.

3. Vi har elevbesvarelser fra hhv. 4., 6., 8. og 9. klassetrin, mens vi har besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale for 0., 2., 4., 6., 8. og 9. klassetrin.

FIGUR 3.2

Sammenkobling af elevdata og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale i 2014.

Anm.: Den procentuelle besvarelse er udregnet på baggrund af det samlede antal besvarelser fra hhv. personale- og elevskemaerne. Det vil sige, at det er andelen af besvarelser, der kan sammenkobles ud af det samlede antal besvarelser fra hvert datasæt, fx for eleverne i sammenkobling 1: 13.311 besvarelser ud af 28.450 besvarelser.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

SAMMENKOBLING 1

I den første sammenkobling anvender vi institutionsnummer og klassevariablene i datasættene. For eleverne har vi en klassevariabel tilgængelig fra

STIL, og for det pædagogiske personale anvender vi en let oprenset klassevariabel "klasse" baseret på den pågældendes angivelse i spørgeskemaet.

Af figur 3.2 fremgår det, at 37,6 pct. af det pædagogiske personale og 45,3 pct. af eleverne kan kobles sammen, så der både er én besvarelse fra lærere og andet pædagogisk personale og mindst én elevbesvarelse i en klasse. Denne sammenkobling giver den laveste andel elev- og personalebesvarelser, der kan matches.

SAMMENKOBLING 2

For at forbedre kvaliteten af klassevariablen fra sammenkobling 1 giver vi her et eksempel på, hvordan man kan lave en oprensning af klassevariablene for at kunne sammenkoble flere elever til deres undervisere. Det vil sige, at vi laver en let oprensning af klassevariablen i elevskemaet (dvs. den fra de officielle elevlister fra STIL) og den klassevariabel, som det pædagogiske personale selv angiver i egne spørgeskemabesvarelser.

Helt konkret sammenholder vi de to klassevariabler, og efterfølgende retter vi de steder, hvor der er åbenlyse fejl i klassevariablen for alle elever og det pædagogiske personale, jf. eksempler angivet i næste afsnit. Den form for oprensning giver selvfølgelig en ny usikkerhed, da vi retter efter bedste overbevisning og derfor også kan have matchet en lærer til en klasse, som underviseren ikke underviser. Ikke desto mindre medfører vores oprensning, at vi kan sammenkoble flere elever end ved sammenkobling 1.

Mange af rettelserne består i at ensrette de angivne klasser inden for hver skole. Det vil sige, at vi har sammenholdt alle klasser angivet af henholdsvis pædagogisk personale og elever inden for hver skole og rettet der, hvor der synes at være åbenlyse fejl. Det er eksempelvis de steder, hvor der står 04A frem for 4A. Et andet eksempel er, at der for eleverne er angivet tre 6. klasser: 6U, 6V og 6X, mens der for lærerne er angivet: 6., 6U og 6X. I sådanne tilfælde har vi rettet 6. til 6V for lærerne.

Den rensede klassevariabel på baggrund af ovenstående valg indgår ikke i de data, der er tilgængelige.

SAMMENKOBLING 3

Et alternativ til at sammenkoble elevbesvarelser og besvarelserne fra underviseren på den enkelte klasse (en specifik klasse som fx 4A) er at sammenkoble til klassetrin (dvs. 4. klassetrin og ikke enkelte klasser). Det vil sige, at hvis fire undervisere har besvaret, at de underviser på 6. klassetrin,

så kobles alle fire til alle elever, der går på 6. klassetrin på en given skole. Denne sammenkobling er derfor mindre præcis end de to ovenstående, men som det fremgår af figur 3.2, bliver langt flere besvarelser også matchet (61,6 pct. af det pædagogiske personale og 76,4 pct. af eleverne).

BESVARELSER FRA LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE FORDELT PÅ KLASSETRIN

I spørgeskemaet til lærerne indgår der både spørgsmål til undervisningen generelt og specifikke spørgsmål til dansk- eller matematikundervisningen. For de specifikke spørgsmål om dansk og matematik viser tabel 3.3, hvilke klassetrin, lærerne har foretaget deres besvarelser ud fra.

TABEL 3.3

Lærerbesvarelser om dansk og matematik fordelt på klassetrin. 1. dataindsamling 2014. Antal og procent.

Klassetrin	Besvarelser ud fra klassetrin	Andel i pct.
2. klasse	319	19,9
4. klasse	358	22,3
6. klasse	324	20,2
8. klasse	269	16,8
9. klasse	310	19,3
Andet	22	1,3
Besvarelser i alt	1.602	100

Anm.: Respondenterne er blevet bedt vælge den 2., 4., 6., 8. eller 9. klasse, som han eller hun har den første dansk-/matematik lektion med efter weekenden. For besvarelser fra andet pædagogisk personale indgår der ikke samme specifikke spørgsmål om undervisningen, hvorfor (primært) pædagogernes svar ikke indgår her i. Ej heller for 0. klasse. Kategorien "Andet" dækker fx over indskolingen eller en specialklasse.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Af de 1.602 lærere, der har besvaret spørgsmålene om tilknytning til klassetrin, er der en nogenlunde lige fordeling af besvarelser på de fem udvalgte klassetrin. Eksempelvis har 16,8 pct. besvaret skemaet for elever på 8. klassetrin, mens 22,3 pct. har besvaret skemaet for 4. klasse. Der er derfor ikke tale om en overvægt af besvarelser for fx 2. klasse frem for 8. klasse.

En mindre andel har svaret ud fra et andet klassetrin. Det kan eksempelvis være en specialklasse eller samlet for indskolingen. Tabel 3.3 gælder imidlertid kun for lærerne, da der (primært) for pædagogerne ikke spørges ind til undervisningen for en specifik klasse.

I praksis er både lærere og det andet pædagogiske personale tilknyttet flere klassetrin. Tabel 3.4 viser, hvilke klassetrin, de deltagende lærere og andet pædagogisk personale er tilknyttet. Da en underviser kan

være tilknyttet mere end én klasse, så er antallet af observationer større end antallet af personer, der i alt har besvaret skemaet.

Af tabellen fremgår det, at de deltagende lærere og andet pædagogisk personale er tilknyttet de fleste klassetrin, derfor synes deres besvarelser (om undervisningen generelt) overordnet set at være repræsentativ for undervisningen på alle klassetrin.

I de tilfælde, hvor underviseren har besvaret skemaet, men ikke er tilknyttet et af de udvalgte klassetrin, ekskluderes denne automatisk, når data sammenkobles med elevdatasættene, men i mange andre henseender, hvor klassevariablen ikke er relevant, kan han/hun indgå på lige fod med de øvrige besvarelser. I alt har 63,4 pct. af lærerne og andet pædagogisk personale markeret, at de er tilknyttet mindst ét af de udvalgte klassetrin.

TABEL 3.4

Klassetrin, som lærerne eller det pædagogiske personale er tilknyttet. 1. dataindsamling, 2014. Antal og procent.

Klassetrin	Har markeret	Andel i pct.
0. klasse	173	4,5
1. klasse	316	8,2
2. klasse	397	10,3
3. klasse	295	7,6
4. klasse	460	11,9
5. klasse	369	9,5
6. klasse	453	11,7
7. klasse	405	10,5
8. klasse	467	12,1
9. klasse	508	13,1
10. klasse	28	0,7
Besvarelser i alt	3.871	100

Anm.: Tabellen viser antallet af lærere, børnehaveklasselærere og pædagogisk personale, der har tilkendegivet, at de er tilknyttet et bestemt klassetrin. Tabellen er dannet ud fra spørgsmålene "På hvilke klassetrin underviser du i dansk?", "På hvilke klassetrin underviser du i matematik?" og "Hvilke klassetrin er du tilknyttet?". Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere kryds.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

DELTAGELSE OG BESVARELSESPROCENTER FOR 2015

I foråret 2015 gennemførte vi 2. dataindsamling, hvilket som nævnt tidligere er den første dataindsamling efter folkeskolereformens ikrafttræden. Figur 3.3 viser, hvordan besvarelserne fordeler sig blandt de forskellige typer respondenter. Udgangspunktet for 2015-dataindsamlingen er de skoler, der accepterede at deltage i undersøgelsen i 2014. Det vil sige, at de 238 skoler, der enten indgav lister i 2014 eller deltog i 2014-undersøgelsen, er inviteret til at deltage i hele undersøgelsen i 2015. Skolelederdelen blev

endvidere udvidet til at indbefatte alle folkeskoler i Danmark i 2015, hvorfor bruttostikprøven for skolelederdelen udgør 1.358 skoler. Ud af de 238 inviterede har 226 skoler indvilliget i, at eleverne kunne deltage, mens 208 skoler indleverede lister med oplysninger på de lærere og andet pædagogisk personale, der er tilknyttet eleverne på de relevante klassetrin.

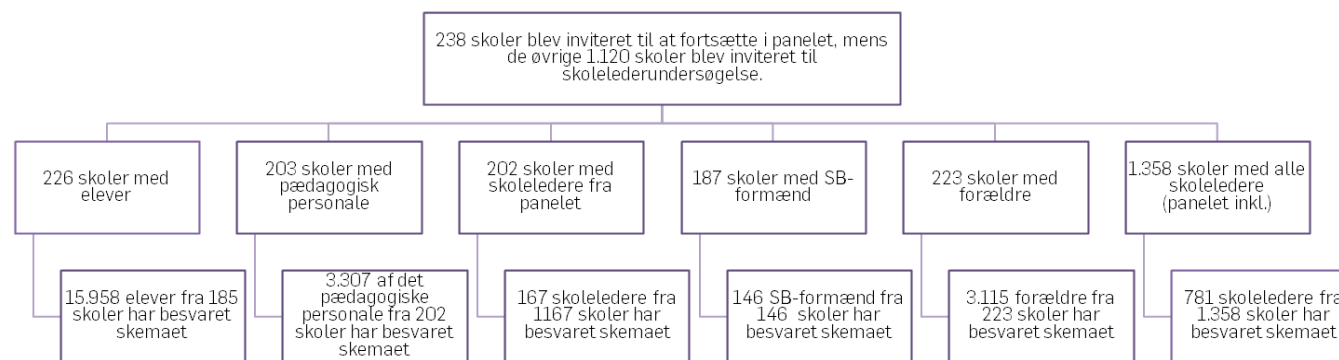
Ud af de 238 skoler er der modtaget besvarelser fra:

- 185 skoler (81,8 pct. af 226 deltagende skoler) har leveret mindst én elevbesvarelse
- Alle skoler har indgivet mindst én besvarelse fra lærere eller andet pædagogisk personale
- 167 skoler (82,6 pct. af 202 deltagende skoler *i panelet*) har indgivet mindst én besvarelse fra skoleledere
- 781 skoler (57,5 pct. af 1.358 skoler) har indgivet en skolelederbesvarelse
- 146 skoler (78,0 pct. af 187 skoler) har indgivet en besvarelse fra SB-formanden
- For 223 skoler er der foretaget mindst ét forældreinterview.

I alt er der modtaget 23.256 besvarelser fra 840 forskellige skoler i 2015.

FIGUR 3.3

Antal deltagende skoler og respondenter i 2. dataindsamling, 2015.

Anm.: Figuren er dannet ud fra "XX_besvar" og INST_NUMMER-variablene i de rensede datasæt og angiver antallet af observationer i bruttolisten samt antallet af respondenter fra skolerne i de forskellige datasæt. Kasserne yderst til højre indeholder informationer om alle skoleledere. Det vil sige, både de skoleledere, der hele tiden har været en del af undersøgelsen, og skolelederne på de skoler, der først blev inviteret i 2015. Der er 21 besvarelser fra det pædagogiske personale, der har ukendt institutionsnummer. I de rensede datasæt er disse observationer kodet med instnr=999999.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I forlængelse af figur 3.3 angiver tabel 3.5 antallet af respondenter i bruttostikprøven, antal besvarelser og svarprocenter. Det fremgår, at de højeste svarprocenter opnås for skoleledere, der tidligere har deltaget i panelet (83 pct.), mens de laveste svarprocenter er opnået for eleverne (59 pct.) og i den landsdækkende skolelederundersøgelse (58 pct.).

TABEL 3.5

Antal skoler og respondenter i bruttolisten samt antal besvarelser (i pct.). 2. dataindsamling, 2015.

Respondenttype	Antal skoler (brutto)	Antal respondenter (brutto)	Antal besvarelser (i pct.)
Elever	226	27.244	15.958 (58,5 pct.)
Lærere og andet pædagogisk personale	208	4.038	3.016 (74,6 pct.)
Skoleledere i panel	202	202	167 (82,6 pct.)
Alle skoleledere	1.358	1.358	781 (57,5 pct.)
SB-formænd	187	187	146 (78,0 pct.)
Forældre	223	4.166	3.115 (74,7 pct.)
I alt ¹	233	37.195	23.223 (62,4 pct.)

Anm.: For hver respondentgruppe angiver tabellen antallet af skoler og respondenter, der har modtaget spørgeskemaer, og antal respondenter, der har svaret, samt svarprocenten i parentes. Ikke alle respondenter i bruttolisten har et tilgængeligt institutionsnummer. Data indeholder 21 besvarelser fra det pædagogiske personale, hvor vi ikke kan identificere, hvilken skole de er tilknyttet.

1. Bemærk, at summen i antal skoler(brutto) er fratrasket antallet af skoleledere i panelet, da skoleledere i panelet også indgår i kolonnen for alle skoleledere.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

SAMMENKOBLING AF DE ENKELTE SKEMAER I 2015

For at kunne udnytte data fra 2015 og oprette et fyldestgørende panel på tværs af årene er det relevant at vide, i hvor høj grad man har flere forskellige typer af besvarelser fra den enkelte skole. Derfor har vi beskrevet en række relevante sammenkoblinger mellem de forskellige typer af data (for 2015). Grunddatasættet ”besvarelser2015” giver endvidere et overblik over, hvilke skoler der har deltaget med hvilke besvarelser.

På samme vis som ved gennemgangen af sammenkoblingerne for 2014-data illustrerer vi med tabel 3.6 antallet af skoler, der har bidraget med minimum én besvarelse i de to skemaer. Her fremgår det eksempelvis, at vi har modtaget mindst én elevbesvarelse og mindst én besvarelse for det pædagogiske personale fra 181 af de 238 deltagende skoler.

TABEL 3.6

Antal skoler, der går igen på tværs af respondenttype. 2. dataindsamling, 2015.

	Elever	Pædagogisk personale	Skoleledere i panel	SB-formænd	Forældre
Elever		181	149	134	181
Lærere og andet pædagogisk personale	181		164	143	204
Skoleledere i panel	149	164		119	160
SB-formænd	134	143	119		140
Forældre	181	204	160	140	

Anm.: Tabellerne angiver antallet af skoler, der har bidraget med minimum én besvarelse i hver af de to respondentgrupper, der sammenlignes. Eksempelvis har 180 skoler afgivet minimum én besvarelse for det pædagogiske personale og minimum én besvarelse fra en elev. NB: Skoleledere refererer her til skoleledere i det oprindelige panel og ikke den udvidede undersøgelse af skolelederne.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Når skolelederdatasættet og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale kobles sammen, har vi 164 skoler, der indeholder minimum én besvarelse fra hver respondentgruppe. Det betyder samtidig, at vi har 2.961 besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale, som kan kobles til skolelederbesvarelserne.

Når skolelederdatasættet sammenkobles med elevdatasættet, er der i alt 149 skoler, hvor vi har en spørgeskemabesvarelse fra både skolelederen og minimum én elev. I alt betyder det også, at vi har 14.948 elevbesvarelser, som kan kobles til skolelederne.

Når datasættet for det pædagogiske personale kobles med besvarelserne fra forældrene, er det muligt at sammenkoble besvarelser fra 204 skoler. Her er der dog ikke taget højde for, hvorvidt besvarelserne fra det pædagogiske personale omhandler de klassetrin (1., 3. og 5.), som forældrebesvarelserne omhandler.

Når vi i det hele taget vælger at sammenkoble de forskellige datasæt på tværs, får vi mulighed for at danne os et overblik over, hvordan panelet kommer til at se ud, og i hvilket omfang, vi får mulighed for at udtale os om folkeskolereformens betydning inden for de enkelte skoler. Jo bedre match vi har mellem de forskellige grupper af respondenter på den enkelte skole, jo bedre bliver vi i stand til at undersøge reformens indvirkning på sammenspillet mellem disse grupper. Som eksempel vælger vi derfor at uddybe, hvordan den bedst mulige sammenkobling mellem elever og lærere og andet pædagogisk personale opnås.

SAMMENKOBLING VIA KLASSEVARIABEL

Ligesom i data fra 2014 er der i 2015 også en usikkerhed forbundet med klassevariablen, og vi har derfor foretaget to eksempler på sammenkobling af dataene.⁴ I den første sammenkobling retter vi ikke manuelt i no-

4. Til forskel for 2014 eksemplificerer vi ikke den oprensning, hvor vi går igennem hver enkel klassebetegnelse og retter til efter bedste overbevisning. Proceduren er meget tidskrævende og beror på en række valg. Valg, som afhænger af, hvorvidt den enkelte forsker vil gå på kompromis med

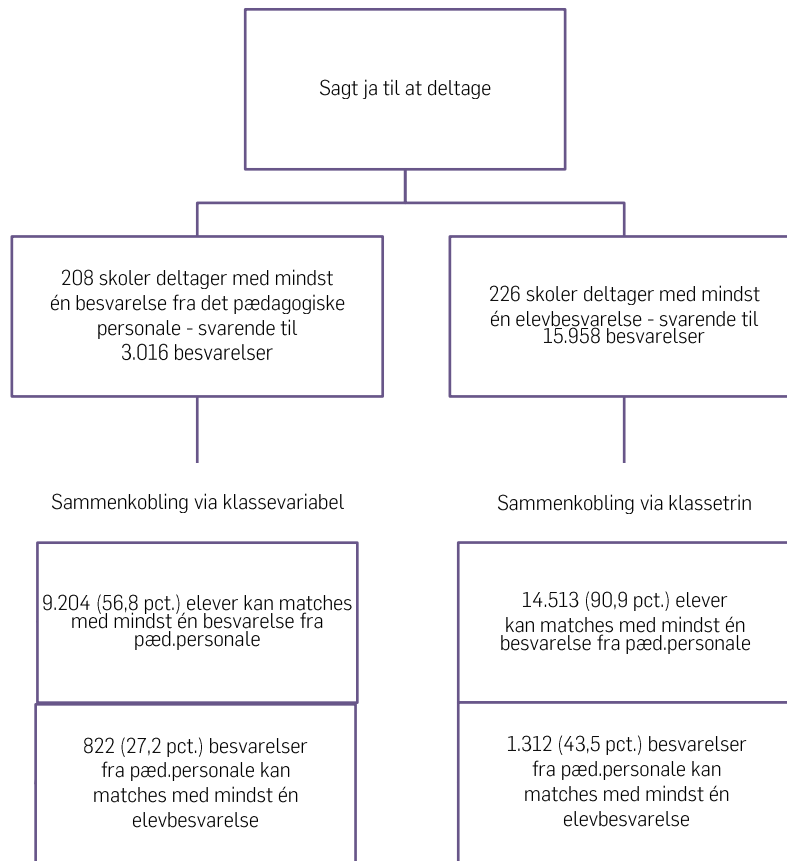
gen variabler. Det vil sige, at vi sammenkobler på institutionsnummer og klassevariablene, der er angivet i datasættene. For eleverne anvender vi klassevariablen tilgængelig fra STIL, og for det pædagogiske personale danner vi en ny klassevariabel baseret på personalets egne spørgeskema-besvarelser. Hvordan vi danner denne variabel, forklarer vi nærmere i bilaget under variabelforklaringer.

I figur 3.4 vises, at 27 pct. af det pædagogiske personale og 57 pct. af eleverne kan kobles sammen, så der både er en besvarelse fra det pædagogiske personale og mindst én elevbesvarelse i en klasse. Denne sammenkobling er den dårligste ift. andelen af elever og pædagogisk personale, der kan kobles sammen. Dog må den antages at være den mest præcise sammenkobling ift. at koble pædagogisk personale med elever fra en klasse, som de er knyttet til. Det er muligt manuelt at rette klassevariablerne til, ligesom vi viste tidligere for dataene fra 2014. Dette vil højst sandsynligt forbedre matchet en smule, som det også fremgik af 2014-dataene (jf. sammenkobling 2, figur 3.2).

mulig fejlsammenkoblinger mod et større match mellem besvarelser fra eleverne og lærerne og andet pædagogisk personale.

FIGUR 3.4

Sammenkobling af elevdata og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale. 2. dataindsamling, 2015.

Anm.: Figuren angiver både besvarelser fra det pædagogiske personale og elevbesvarelser og undersøger, hvordan det bedste match mellem disse grupper opnås. Tallene er baseret på bruttostikprøven og antal besvarelser. Der 21 lærere eller andet pædagogisk personale, der ikke kan matches, da vi for disse observationer ikke har informationer om deres institutionsnummer.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

SAMMENKOBLING VIA KLASSETRIN

Den anden sammenkobling sker på skole- og klassetrinsniveau. For de enkelte skoler sammenkobles det pædagogiske personale med alle elever på samme klassetrin. Det vil sige, at hvis fire undervisere har besvaret, at de underviser på 7. klassetrin, så kobles alle fire til alle elever, der går på 7. klassetrin på en given skole. Denne sammenkobling er derfor mindre præcis end den ovenstående, men som det fremgår af figuren, bliver

langt flere besvarelser matchet (43,5 pct. af det pædagogiske personale og 90,9 pct. af eleverne).

Generelt er det dog vigtigt at have for øje, at sammenkoblingen mellem elevbesvarelser og besvarelser fra lærerne og andet pædagogisk personale ikke skyldes en generel lav svarprocent. Det skyldes, at en stor del af besvarelserne fra det pædagogiske personale kommer fra 1. og 3. klassetrin, hvor vi ikke har elevbesvarelser fra.

Ud af 3.016 besvarelser fra lærerne og andet pædagogisk personale underviser 1.352 (44,8 pct.) af dem på 5., 7. eller 9. klassetrin, og det er således kun deres svar, der i udgangspunktet kan kobles med elevbesvarelser, mens besvarelser fra 1., 3. og 5. klassetrin i princippet kan kobles til forældrebesvarelserne.

BESVARELSER FRA LÆRERNE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE FORDELT PÅ KLASSETRIN

I 2015 skulle det pædagogiske personale også svare på konkrete spørgsmål om dansk- og matematikundervisningen. Som i 2014 er besvarelser for det pædagogiske personale jævnt fordelt på de udvalgte klassetrin (jf. tabel 3.7). Så vidt muligt skulle de svare ud fra samme klassetrin (så en underviser eksempelvis svarer for 4. klasse i 2014 og 5. klasse i 2015), men har også haft mulighed for at svare for et nyt klassetrin.

TABEL 3.7

Lærerbesvarelser om dansk og matematik fordelt på klassetrin. 2. dataindsamling, 2015. antal og procent.

Klassetrin	Besvarelser ud fra klassetrin	Andel i procent
1. klasse	441	17,8
3. klasse	521	21,0
5. klasse	590	23,8
7. klasse	463	18,6
9. klasse	463	18,6
Besvarelser i alt	2.478	100

Anm.: Respondenterne er blevet bedt om at vælge den klasse, som de besvarede spørgeskemaet for sidste år, men kunne også angive en "ny klasse", hvis den klasse, de tænkte på i 2014, er dimetteret, eller hvis de har en ny dansk- eller matematikunderviser på et af de udvalgte klassetrin.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Tabel 3.8 viser, hvilke klassetrin, det pædagogiske personale er tilknyttet. Ligesom i 2014 er de fleste klassetrin repræsenteret, og vi forventer derfor, at de generelle besvarelser om undervisningen og forhold på skolen afspejler forhold for de fleste klassetrin og ikke kun fx udskolingen.

TABEL 3.8

Lærere og andet pædagogisk personale fordelt på det klassetrin, som de har angivet, at de underviser. 3. dataindsamling 2015. Antal og procent

Klassetrin	Har markeret	Andel i pct.
0. klassetrin	270	4,3
1. klassetrin	920	14,5
2. klassetrin	568	9,0
3. klassetrin	866	43,7
4. klassetrin	429	6,8
5. klassetrin	781	12,3
6. klassetrin	395	6,2
7. klassetrin	687	10,8
8. klassetrin	463	7,3
9. klassetrin	683	10,8
Andet ¹	37	0,6
Besvarelser i alt	6.339	100

Anm.: Tabellen viser antallet af lærere, børnehaveklasselærere og pædagogisk personale, der har tilkendegivet, at de er tilknyttet et bestemt klassetrin. Tabellen er dannet ud fra følgende spørgsmål til lærerne: "Hvilke klassetrin er du tilknyttet i dansk/ matematik" samt spørgsmålet "Hvilke klassetrin er du tilknyttet" for det resterende pædagogiske personale. Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere kryds.

1. Andet angiver fx specialklasser eller 10. klasse.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I forbindelse med at besvarelserne fra lærerne og andet pædagogisk personale kobles sammen med elevbesvarelserne, ekskluderes de besvarelser, der ikke er tilknyttet de udvalgte klassetrin. I alt har 96,2 pct. af lærerne og andet pædagogisk personale dog markeret, at de er tilknyttet mindst ét af de udvalgte klassetrin, hvilket er en del flere end i 2014.

For 2015 er der derfor både en langt bedre svarprocent blandt lærerne og andet pædagogisk personale samt et bedre match med de udvalgte klassetrin end i 2014.

DELTAGELSE OG BESVARELSESPROCENTER FOR 2016

Af figur 3.5 fremgår det, hvordan besvarelserne for 3. dataindsamling fordeler sig blandt de forskellige typer respondenter. Udgangspunktet for 2016-dataindsamlingen er de 238 skoler, der accepterede at deltage i undersøgelsen og dermed indgår i panelet. Således blev de skoler, der enten indgav lister i 2014, deltog i 2014 eller tilsvarende i 2015, inviteret til at deltage i hele undersøgelsen i 2016. Heraf har 225 skoler accepteret, at deres elever må deltage i undersøgelsen, og 203 skoler har indleveret lister med kontaktoplysninger på de lærere og andet pædagogisk personale, der er tilknyttet eleverne på de relevante klassetrin. Ud af de 225 deltagende skoler er der modtaget besvarelser fra:

- 190 skoler (84,4 pct. af 225 deltagende skoler) har leveret mindst én elevbesvarelse

- 202 skoler (99,5 pct. af 203 deltagende skoler) har indgivet mindst én besvarelse fra lærere eller andet pædagogisk personale
- 185 skoler (93 pct. af 199 deltagende skoler *i panelet*) har indgivet mindst én besvarelse fra skoleledere
- 921 skoler (74,6 pct. af 1.235 skoler) har indgivet en skolelederbesvarelse
- 141 skoler (76,2 pct. af 185 skoler) har indgivet en besvarelse fra SB-formanden
- For alle 222 skoler er der foretaget mindst ét forældreinterview.

I alt er der modtaget 28.445 besvarelser fra 767 forskellige skoler i 2016.

FIGUR 3.5

Antal deltagende skoler og respondenter i 3. dataindsamling, 2016.

Anm.: Figuren er dannet ud fra "XX_besvar" og INST_NUMMER-variablene i de rensede datasæt og angiver antallet af observationer i bruttolisten samt antallet af respondenter fra skolerne i de forskellige datasæt. Kasserne yderst til højre indeholder informationer om alle skoleledere. Det vil sige, både de skoleledere, der hele tiden har været en del af undersøgelsen, og skolelederne på de skoler, der først blev inviteret i 2015. En skole deltager med to besvarelser for SB-formænd, da denne skole har to bestyrelsesformænd.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I forlængelse af figur 3.5 viser tabel 3.9 bruttostikprøven for antal skoler, antal respondenter, antallet af besvarelser og opnåelsesprocent for hver type respondent. Det fremgår, at de højeste svarprocenter opnås for skoleledere i panelet (92,9 pct. har besvaret), mens vi finder de laveste svarprocenter blandt eleverne (57,6 pct.).

TABEL 3.9

Antal skoler og respondenter i bruttolisten samt antal besvarelser (i pct.) 3. dataindsamling, 2016.

Respondenttype	Antal skoler	Antal respondenter (brutto)	Antal skoler med besvarelser	Antal besvarelser (i pct.)
Elever	225	37.737	190	21.145 (57,6)
Pædagogisk personale	203	4.422	202	3.307 (74,8)
Skoleledere i panel	199	199	185	185 (92,9)
Alle skoleledere	1.235	1.235	921	921 (74,6)
SB-formænd	185	186	141	142 (76,3)
Forældre	222	4.492	222	2.930 (65,2)
Besvarelser i alt ¹	225	48.271	225	28.445 (58,9)

Anm.: Vi har modtaget to skolelederbesvarelser fra én skole, da de har to SB-formænd.

Antal besvarelser i procent angiver andelen af besvarelser mod antal respondenter i brutto.

1. De 225 skoler er skoler i det oprindelige panel. Med alle skoleledere, har 767 skoler deltaget med besvarelser.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

BESVARELSER FRA LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE FORDELT PÅ KLASSETRIN

I 2016 som i 2015 og 2014 svarede det pædagogiske personale også på konkrete spørgsmål om dansk- og matematikundervisningen. Besvarelser for det pædagogiske personale er som tidligere år jævnt fordelt over de udvalgte klassetrin. Så vidt muligt skulle de svare for samme elever, som de havde besvaret for tidligere (således, at en underviser svarer for en given 4. klasse i 2014, samme klasse, som er 5. klasse i 2015 og 6. klasse i 2016). Der har dog også været mulighed for at svare for et nyt klassetrin. I tabel 3.10 vises, hvilket klassetrin, det pædagogiske personale har angivet, at de er tilknyttet.

Ud af de i alt 3.307 besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale underviser 95,9 pct. på 0., 2., 4., 6., 8. eller 9. klassetrin. Dog er det kun besvarelser for 4., 6., 8. og 9., der i udgangspunktet kan kobles med elevbesvarelser, da det kun er disse klassetrin, der har deltaget i elevundersøgelsen (jf. tabel 3.10, der angiver fordelingen af lærere på klassetrin).

TABEL 3.10

Lærere og andet pædagogisk personale fordelt på det klassetrin, som de har angivet, at de underviser, 3. dataindsamling 2016. Antal og procent.

Klassetrin	Antal	Pct.
0. klasse	555	16,7
1. klasse	8	0,2
2. klasse	678	20,5
3. klasse	5	0,1
4. klasse	590	17,8
5. klasse	9	0,2
6. klasse	507	15,3
7. klasse	2	0,0
8. klasse	480	14,5
9. klasse	360	10,8
Andet ¹	113	3,4
Besvarelser i alt	3.307	100

Anm.: Tabellen er dannet ud fra følgende spørgsmål til lærerne: "Hvilke klassetrin er du tilknyttet i dansk/ matematik" samt spørgsmålet "Hvilke klassetrin er du tilknyttet" for det resterende pædagogiske personale. Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere kryds.

1. Andet dækker over tilfælde, hvor læreren eller det pædagogiske personale ikke har besvaret eller angivet eksempelvis "mellemtrinnet", som dækker over flere klassetrin, eller har svaret 10. klasse eller en specialklasse

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Tabellen viser også, at der er en nogenlunde jævn fordeling i besvarelsene for de udvalgte klassetrin. Andelen af manglende klassetrin skyldes, at klassetrinsvariablen dannes på baggrund af det pædagogiske personales egne besvarelser i en tekstvariabel samt oplysninger om klassetilhørsforhold fra STIL. Derudover har flere angivet, at de underviser på "mellemtrinnet" eller i "udskolingen", og derfor kan disse besvarelser ikke placeres på et specifikt klassetrin.

I forbindelse med at besvarelsene fra lærere og andet pædagogisk personale kobles sammen med elevbesvarelsene, ekskluderes de besvarelser, der ikke er tilknyttet de udvalgte klassetrin. I alt har 95,9 pct. af lærerne og andet pædagogisk personale dog markeret, at de er tilknyttet mindst ét af de udvalgte klassetrin i undersøgelsen, hvilket er meget tæt på andelen af besvarelsene fra 2015, hvor 96,2 pct. af det pædagogiske personale var tilknyttet de udvalgte klassetrin.

SAMMENKOBLING AF DE ENKELTE SKEMAER I 2016

For at kunne udnytte data fra 2016 og oprette et fyldestgørende panel på tværs af årene er det relevant at vide, i hvor høj grad man har flere forskellige typer af besvarelser fra den enkelte skole. Derfor har vi beskrevet en række relevante sammenkoblinger mellem de forskellige typer af datasæt for 2016 i grunddatasættet "besvarelser2016". Dette datasæt giver overblik over, hvilke skoler der har deltaget med hvilke besvarelser. På samme vis som ved gennemgangen af data for 2014 og 2015 illustrerer vi med tabel 3.11 antallet af skoler, der har bidraget med minimum én be-

svarelse af de to skemaer. Af tabellen fremgår det eksempelvis, at vi har modtaget mindst én elevbesvarelse samt én besvarelse for det pædagogiske personale fra 190 af de 225 deltagende skoler.

TABEL 3.11

Antal skoler, der går igen på tværs af respondentgruppe. 3. dataindsamling. 2016.

	Elever	Pædagogisk personale	Skoleledere i panel	SB-formænd	Forældre
Elever		190	182	130	196
Pædagogisk personale	190		188	135	201
Skoleledere i panel	182	188		130	191
SB-formænd	130	135	130		134
Forældre	196	201	191	134	

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

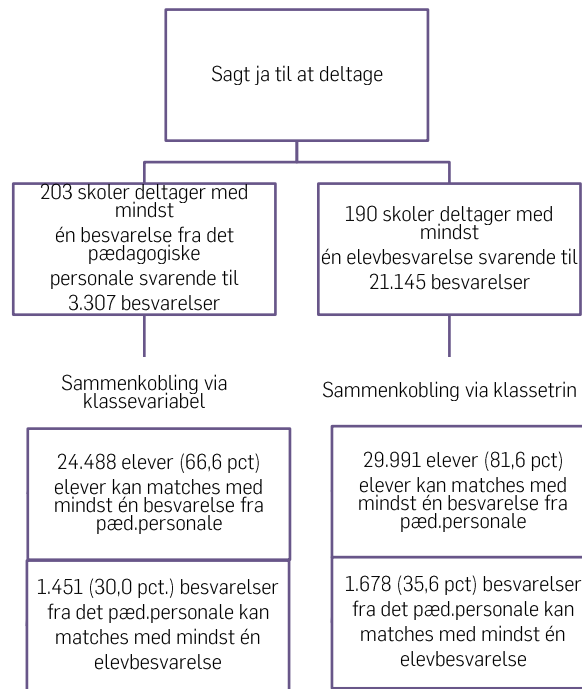
SAMMENKOBLING VIA KLASSEVARIABEL

Ligesom i data fra 2014 og 2015 er der også for 2016 usikkerhed forbundet med de variable, der indikerer, hvilke klasser, lærere og elever er tilknyttet. I dette afsnit afreporterer vi som for 2015 to typer af sammenkoblinger. Først en sammenkobling, hvor vi ikke foretager nogle rettelser i de klassevariable, vi har modtaget. Det vil sige, at vi blot kobler datasæt henover institutionsnummer og klassevariable, som de findes i de rensede datasæt (*_renset*). For eleverne har vi en klassevariabel tilgængelig fra STIL, mens vi for det pædagogiske personale kender deres tilknytning til klassen ud fra personalets egne spørgeskemabesvarelser. Disse variable er blevet rensed, således at forskellige udgaver af eksempelvis klassen "6.a" (fx "6A", "6.a", "6.A" osv.) ser ens ud – dette er forklaret i bilaget under variabelforklaringer.

Af figur 3.6 ser vi, at 30 pct. af det pædagogiske personale og 66,6 pct. af eleverne kan kobles sammen, så der både er en lærerbesvarelse og mindst én elevbesvarelse i en klasse. Denne sammenkobling er den dårligste i forhold til *andelen* af lærere og elever, der kan kobles sammen. Dog må den antages at være den umiddelbart mest præcise sammenkobling, da vi her kobler det pædagogiske personale direkte til den klasse, der er tilknyttet.

FIGUR 3.6

Sammenkobling af elevdata og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale. 3. dataindsamling, 2016.

Anm.: Figuren angiver både besvarelser fra det pædagogiske personale og elevbesvarelser og undersøger, hvordan det bedste match mellem disse grupper opnås. Tallene er baseret på bruttostikprøven og antal besvarelser.
Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

SAMMENKOBLING VIA KLASSETRIN

Den anden type sammenkobling sker på skole- og klassetrinsniveau. For de enkelte skoler sammenkobles det pædagogiske personale med alle elever på samme klassetrin. Det vil sige, at hvis fire undervisere har besvaret, at de underviser på 6. klassetrin, så kobles alle fire til alle elever, der går på 6. klassetrin på den givne skole. Denne sammenkobling er derfor mindre præcis end den ovenstående, men som det fremgår af figuren, bliver langt flere besvarelser matchet (35,6 pct. af det pædagogiske personale og 81,6 pct. af eleverne).

Generelt er det dog vigtigt at have for øje, at sammenkoblingen mellem elevbesvarelser og besvarelser fra lærerne og andet pædagogisk personale ikke skyldes en generelt lav svarprocent, men i stedet, at en stor andel af lærerne og det pædagogiske personale svarer for hhv. 0. og 2. klassetrin, hvor vi ikke har elevbesvarelser.

PANELDATA – SAMMENKOBLING AF DATA PÅ TVÆRS AF TID

I dette kapitel ser vi på sammenkoblinger af data over tid. Det vil sige, at data fra 2014 kobles sammen med data fra 2015, som derefter kobles med nyeste data fra 2016. Først viser vi, hvordan data kan sammenkobles på skoleniveau via institutionsnummer, og dernæst gennemgår vi forældredata og elevdata, hvordan data kan kobles på individniveau ved brug af cpr-nummer.

SAMMENKOBLING AF PANELDATA PÅ SKOLENIVEAU

Vi sammenkobler datasættene fra 2014, 2015 og 2016 via skolens institutionsnummer for at oprette et samlet datasæt med panelstruktur. I forbindelse med opsætningen af panelet laver vi en opgørelse af antallet af skoler i hhv. 2014, 2015, 2016 og en opgørelse af de skoler, der indgår med besvarelser i alle tre nedslag. Det er disse skoler, der indgår i panel-datasættet. Af tabel 4.1 fremgår panelets størrelse opgjort på skoleniveau.

Som det fremgår af tabellen, modtog vi eksempelvis besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale fra 201 skoler i 2014, 208 skoler i 2015 og 203 skoler i 2016. Sammenlagt har 183 skoler bidraget med besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale både i 2014, 2015 og 2016.

TABEL 4.1

Skoler, der har deltaget med besvarelser i 2014, 2015 og 2016.

	Skoler i 2014	Skoler i 2015	Skoler i 2016	Skoler i 2014-2016
Samlet antal skoler ¹	236	233	225	238
Skoleledere i panel	159	167	198	145
Lærere og andet pædagogisk personale	201	208	203	183
SB-formænd	105	146	185	92
Forældre	225	223	222	221
Elever ²	225	185	225	198

Anm.: Tabellen angiver skoler i de forskellige spørgeskemaer for de tre nedslag. Derudover viser kolonnen længst til højre, hvor mange skoler der indgår med mindst en besvarelse henover de 3 år. For skolelederne tages kun udgangspunkt i de skoler, der også var inviteret til at deltage i 2014.

1. Den oprindelige stikprøve består af alle skoler, der har afgivet en besvarelse for mindst ét skema.
2. Eleverne kan indgå i panelet ved enten at blive sammenkoblet gennem skolens institutionsnummer eller gennem elevens eget cpr-nummer. I tabellen er de sammenkoblet via skolens institutionsnummer.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

For nogle af respondentgrupperne indgår der mere end én besvarelse per skole. I tabel 4.2 angives antallet af besvarelser for 2014, 2015 og 2016 (de tre første kolonner) og antallet af besvarelser på skoler, der deltog med den givne respondenttype i de tre nedslag (de tre sidste kolonner).

TABEL 4.2

Antal besvarelser særskilt for skoler i 2014, 2015, 2016 og skoler, der deltager i alle tre dataindsamlinger.

Respondenttype	Deltagende skoler i de enkelte år			Deltagende skoler i alle 3 år		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Lærere og pædagogisk personale	1.947	3.016	3.307	1.787	2.742	3.253
Forældre	3.153	3.115	2.930	3.110	3.115	2.903
Elever ¹	28.450	16.202	21.145	23.381	15.910	20.430

Anm.: Tabellen angiver antal besvarelser i de forskellige spørgeskemaer for 2014, 2015 og 2016. Sammenkoblingen af data fra 2014, 2015 og 2016 er dannet på skoleniveau. Det vil sige, at det er antallet af individer, der er en del af stikprøven på en skole, der har besvaret med den givne respondenttype i 2014, 2015, 2016 eller alle år. Derved angiver de to kolonner til højre ikke antallet af individer, der har svaret i både 2014, 2015 og 2016, men det samlede antal af besvarelser i hhv. 2014, 2015 eller 2016 fra skoler, der i begge år mindst har én besvarelse fra den givne respondenttype.

1. Eleverne kan indgå i panelet ved enten at blive sammenkoblet gennem skolens institutionsnummer eller gennem elevens eget cpr-nummer.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Eksempelvis modtog vi 1.947 besvarelser fra lærere og andet pædagogisk personale i 2014, 3.016 besvarelser i 2015 og 3.307 besvarelser i 2016. Af de 183 skoler, hvor vi har besvarelser fra mindst én lærer eller andet pædagogisk personale i alle tre nedslag, indeholder data 1.787 besvarelser i 2014, 2.742 besvarelser i 2015 og 3.253 besvarelser i 2016.

SAMMENKOBLING AF DATA PÅ INDIVIDNIVEAU

Den centrale enhed i panelundersøgelsen af folkeskolereformen er den enkelte skole. Ikke desto mindre har man for forældre og elever mulighed for at følge en udvikling i de enkelte respondents svar. At analysere udviklingen i de enkelte personers svar er ikke problemfrit, idet det kræver en omkodning for nogle af respondentgrupperne.

For eleverne kan man få adgang til deres cpr-nummer (i en afidentificeret form), og via dette nummer kan de enkelte elever følges over tid. Det samme gælder for forældreundersøgelsen, hvor koblingen til forældrebesvarelser over tid også sker gennem en afidentificeret udgave af elevens cpr-nummer. Vi har ikke mulighed for at følge de enkelte lærere og andet pædagogisk personale over tid, men vi kan i stedet følge udviklingen i gruppen på de enkelte skoler i stedet. Med de rette tilladelser til adgang til følsomme oplysninger fra Datatilsynet og en tilladelse til brug af data fra UVM/STIL er det muligt at få adgang til data inklusiv følsomme oplysninger, således at sammenkoblinger på individniveau kan foretages. I udgangspunktet kan data med følsomme oplysninger kun opbevares hos DST.

Vi har foretaget en sådan sammenkobling på individniveau for forældredata og elevdata. Det samme er ikke foretaget for det pædagogiske personale.

I tabel 4.3 vises antal besvarelser særskilt for respondenter i 2014, 2015 og 2016, og respondenter, der er med i 2014, 2015 og 2016.

TABEL 4.3

Antal besvarelser særskilt for respondenter i 2014, 2015 og 2016, og respondenter, der er med i hhv. 2014 og 2015 og alle 3 år.

Respondenttype	Deltagende respondenter i de enkelte år			Deltagende respondenter i flere år	
	2014	2015	2016	Både 2014 og 2015	Både 2014, 2015 og 2016
Forældre	3.153	3.115	2.930	2.145	1.455
Elever	28.450	16.202	21.145	12.674	9.454

Anm.: Tabellen angiver respondenter i de forskellige spørgeskemaer for hhv. 2014, 2015 og 2016. Sammenkoblingerne af data fra de tre nedslag er dannet på individniveau, vha. cpr-nummer. Det vil sige, at det er antallet af individer, der er en del af stikprøven i alle 3 år. Derved viser kolonnerne til højre antallet af individer, der har svaret i både 2014 og 2015, samt antallet af individer, der har afgivet besvarelser i alle 3 år.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I tabel 4.3 angives antallet af respondenter, der er sammenkoblet med elevernes cpr-numre.⁵ Sammenholder vi elevdataene for de tre nedslag på individniveau, så får vi et samlet panel på 9.454 elever. Det vil sige, at vi for 9.454 elever har mulighed for at følge ændringer i deres besvarelser

5. For data på forældrene anvender vi også elevernes cpr-numre til sammenkoblingen.

fra 2014-2016. Til gengæld får vi på denne måde et mindre panel ift. sammenkoblingen på skoleniveau (jf. tabel 4.2). Skolepanelet tillader os i stedet at se på udviklingen inden for de 198 skoler, der har deltaget med elevbesvarelser i alle 3 år.

Der er altså et trade-off mellem et *mere præcist* panel (ved en sammenkobling over cpr-nummer) eller et *større* panel (ved sammenkobling over institutionsnummer). Den mest relevante sammenkobling vil afhænge af, om man ønsker at kunne følge eleverne på den pågældende skole, uanset om det er de samme elever, eller om man ønsker at følge den enkelte elev, uanset hvilken skole, han eller hun går på.

BORTFALDS- OG REPRÆSENTATIVITETS- ANALYSE

I dette kapitel præsenterer vi en bortfalds- og repræsentativitetsanalyse for dataindsamlingen for folkeskolereformen. Målet er at give et fundament til at vurdere, hvorvidt dataindsamlingen er repræsentativ for alle landets skoler. Analyserne foretages for hver af de seks respondentgrupper og for de tre eksisterende dataindsamlinger (2014-2016). Bortfalds- og repræsentativitetsanalysen går for det første ud på at vurdere, om bortfaldet er skævt, så man eksempelvis primært har svar fra lærere på de større inviterede skoler. For det andet går det ud på at vurdere, om de deltagende skoler ligner skolerne på landsplan. Den grundlæggende analyseenhed er *skolen* og ikke de enkelte respondenter. I analysen af lærerne er det derfor ikke de enkelte lærere, men de skoler, som lærerne er ansat på, som er analyseenheden.

DATAGRUNDLAGET

Tabel 5.1 viser, hvordan skolerne i hver af de seks respondentgrupper fordeler sig på henholdsvis bruttoliste og besvarelse. ”Brutto” omfatter inviterede skoler, der også har sendt kontaktoplysninger for den enkelte respondentgruppe., mens ”Besvarelse” omfatter de skoler, der svarer. At en skole har deltaget med besvarelse betyder, at de som minimum har deltaget med én besvarelse fra den pågældende respondentgruppe. Antallet af deltagende skoler i bruttolisten varierer inden for det enkelte år, fordi skolerne i nogle tilfælde ikke har fremsendt kontaktoplysninger for alle respondentgrupper.

TABEL 5.1

Antal inviterede og deltagende skoler i 2014, 2015 og 2016, dataindsamlingen vedrørende folkeskolereformen.

	Elever	Forældre	Pædagogisk personale	SB-formænd	Skoleledere i panel	Alle skoleledere
	442 tilfældigt udvalgt til at deltage, 238 har accepteret					
<i>2014</i>						
Brutto	229	225	202	196	193	-
Besvarelse	225	225	201	105	159	-
<i>2015</i>						
Brutto	230	223	208	187	202	1.358
Besvarelse	189	223	208	146	167	781
<i>2016</i>						
Brutto	225	222	203	185	199	1.235
Besvarelse	194	222	202	141	185	921

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I bortfalds- og repræsentativitetsanalysen baserer beskrivelserne af skolekarakteristika og elevfordelinger sig på registerdata fra Danmarks Statistik. Vi anvender de nyest tilgængelige registerdata. De stammer dels fra det Integrerede Elevregister (INTE), dels fra registre vedrørende demografi, indkomst og arbejdsmarkedstilknytning. Vi anvender skolernes institutionsnummer til at koble besvarelserne med registerdata.

TABEL 5.2

Antal inviterede og deltagende skoler i 2014-2016, som kan genfindes i det integrerede elevregister, dataindsamlingen vedrørende folkeskolereformen.

	Elever	Forældre	Pædagogisk personale	SB-formænd	Skoleledere	Alle skoleledere
	442 tilfældigt udvalgt til at deltage, 238 har accepteret					
<i>2014</i>						
Brutto	228	225	195	187	188	-
Besvarelse	224	225	195	100	155	-
<i>2015</i>						
Brutto	225	223	206	181	196	1.358
Besvarelse	185	223	206	143	162	745
<i>2016</i>						
Brutto	220	219	198	172	197	1.223
Besvarelse	191	219	198	133	183	921

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

I forbindelse med koblingen af bruttolisten til registerdata er der enkelte skoler, som vi ikke kan finde i INTE.⁶ Disse skoler er derfor udeladt af

6. En forklaring er, at de forskellige institutionsnumre på sammenlagte skoler stadig anvendes hos STIL, men ikke indgår i INTE. Vi har eksempler på, at besvarelse fra skoleledelsen går på hovedinstitutionsnummer, mens besvarelser fra eleverne går på et afdelingsinstitutionsnummer, hvor afdelingsinstitutionsnummeret ikke fremgår i INTE.

bortfalds- og repræsentativitetsanalysen. Tabel 5.2 viser antallet af skoler, som kan genfindes i INTE for de tre dataindsamlinger (2014-2016).

BAGGRUNDSKARAKTERISTIKA OG METODE

For både bortfaldsanalysen og repræsentativitetsanalysen anvendes Danmarks Statistiks registeroplysninger til at karakterisere de deltagende skoler. Oplysninger om elevfordelinger og skolekarakteristika indgår i analysen på skoleniveau.

Vi anvender følgende elevfordelinger:

- Køn
- Etnicitet (dansk vs. anden etnisk herkomst)
- Familietype (bor med begge forældre vs. bor ikke med begge forældre)
- Forældres højst fuldførte uddannelse (i tre kategorier)
- Forældres indkomst (placering i indkomstkvarterer)
- Forældres tilknytning til arbejdsmarkedet (i beskæftigelse vs ikke i beskæftigelse).

Vi anvender følgende skolekarakteristika:

- Karaktergennemsnit fra folkeskolens 9.-klasses-afgangsprøve i dansk og matematik (gennemsnit i tre kategorier)
- Skolestørrelse (antal elever fordelt i tre kategorier)
- Geografisk beliggenhed (regioner).

For elevkarakteristika anvender vi nogle centrale baggrundsoplysninger om eleverne selv og deres forældre, hvor forældreoplysningerne indgår for både mor og far. For skolekarakteristika ser vi på karakterer, skolestørrelse og skolens geografiske beliggenhed i regioner. Vi inddeler skolerne karaktergennemsnit i tre kategorier (tredjedele) for hhv. lavt, mellem og højt karaktergennemsnit. Vi anvender alene karakterer fra 9.-klasses-afgangsprøve i dansk og matematik. Vi inddrager også en variabel for manglende oplysninger om karaktergennemsnittet, hvilket eksempelvis gør sig gældende for skoler, der kun går til og med 6. klassetrin.

Vi opdeler også skolestørrelse i tredjedele for hhv. små, mellemstore og store skoler. Vi har oplysninger om elevtallet på alle folkeskoler.

Vi anvender t-test til at teste forskelle i de deltagende skolernes elevsammensætning og χ^2 -test til at teste fordelinger i skolekarakteristika. Vi anvender et 5-procents-signifikansniveau til at vurdere, om bortfaldet er statistisk sikkert eller kan skyldes tilfældigheder.

BORTFALDSANALYSE

I bortfaldsanalysen sammenlignes de skoler, der har besvaret skemaerne, med skoler fra bruttolisten. Fokus er her på, om frafaldet er så skævt, at de skoler, der har besvaret skemaerne, adskiller sig statistisk signifikant fra de skoler, der oprindeligt indvilgede i at deltage. Eksempelvis sammenlignes de 196 skoler, der indgår i bruttolisten for SB-formænd, med de 105 deltagende skoler for SB-formænd.

Tabel 5.3 viser bortfaldet for de forskellige respondentgrupper og for hver af de tre nedslagsår (2014-2016). Tabellen viser, at der er forskel på bortfaldet mellem de forskellige respondentgrupper, og at bortfaldet ændrer sig over tid. I 2014 er der stort set intet bortfald blandt skolerne i elev-, forældre- og lærerrespondentgrupperne, mens 46,5 pct. af skolerne i gruppen af SB-formænd og 17,5 pct. af skolelederne i panelet ikke har deltaget. I 2015 er mønstret næsten det samme, men med den forskel, at der er bortfald i elevrespondentgruppen, hvor 18,2 pct. af skolerne ikke deltager. Til gengæld er der i 2015 et markant mindre bortfald i respondentgruppen af SB-formænd, nemlig 20,9 pct. Bortfaldet er 45,1 pct. for skolelederundersøgelsen til alle landets folkeskoleledere. I 2016 finder vi næsten de samme tendenser for elever, forældre, pædagogisk personale og SB-formænd som i 2015. For begge grupper af skoleledere er der en markant reduktion af bortfaldet i 2016 sammenlignet med 2015. Eksempelvis er bortfaldet kun 7,1 pct. for de skoleledere, der indgår i det oprindelige panel.

Bortfaldet i respondentgrupperne er isoleret set ikke et problem, så længe der ikke er en systematisk sammenhæng mellem bortfald og skolekarakteristika. Hvis der er systematik i bortfaldet, så fx store skoler i højere grad ikke besvarer spørgeskemaerne end små skoler, så kan det betyde, at stikprøven af skoler skævvrides så meget, at det har betydning for resultaterne af de analyser, som foretages på baggrund af dataene.

TABEL 5.3

Bortfald fordelt på respondentgruppe og år, antal og procent (skoler).

	Brutto	Bortfald	Pct.
<i>2014</i>			
Elever	228	4	1,7
Forældre	225	0	0,0
Pædagogisk personale	195	0	0,0
SB-formænd	187	87	46,5
Skoleledere i panel	188	33	17,5
<i>2015</i>			
Elever	225	41	18,2
Forældre	223	0	0
Pædagogisk personale	206	0	0
SB-formænd	181	38	20,9
Skoleledere i panel	196	34	17,3
Alle skoleledere	1.358	613	45,1
<i>2016</i>			
Elever	220	29	13,1
Forældre	219	0	0
Pædagogisk personale	198	0	0
SB-formænd	172	39	22,6
Skoleledere i panel	197	14	7,1
Alle skoleledere	1.223	302	24,6

Anm.: Bortfaldet er opgjort på skoleniveau. Hvis en skole har bidraget med mindst én besvarelse fra den pågældende respondentgruppe. I tilfælde med 0 bortfald har alle skoler inden for respondentgruppen indgivet mindst én besvarelse.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

For at undersøge, om der er en systematisk sammenhæng mellem skolekarakteristika og bortfald, har vi testet, om fordelingen af skolekarakteristika og elevfordelinger er statistisk signifikant forskellig for de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, sammenlignet med bruttostikprøven. Tabel 5.4 og tabel 5.5 viser resultaterne for 2014, tabel 5.6 og tabel 5.7 viser resultaterne for 2015, og tabel 5.8 og tabel 5.9 viser resultaterne for 2016. I tabellerne er der kun medtaget de respondentgrupper, hvor der har været bortfald – jf. tabel 5.3.

Tabellerne viser, at der ikke er nogle statistisk signifikante forskelle i elevfordelinger og skolekarakteristika mellem de skoler, der har givet tilsagn om at deltage, og de skoler, hvor den pågældende respondentgruppe har besvaret spørgeskemaerne. Det gælder for alle respondentgrupper. Tabellerne viser elevfordeling og skolekarakteristika for bruttostikprøven (angivet ”brutto” i tabellerne) samt *forskellen* imellem karakteristika ved bruttostikprøven og karakteristika ved de skoler, hvor der er besvarelser fra de respektive respondentgrupper (angivet med ”forskel” i tabellerne). For eksempel ses det i tabel 5.4, at den gennemsnitlige andel elever med dansk oprindelse er 92,2 pct. i bruttostikprøven med SB-formænd, men som følge af bortfald er denne andel 0,6 pct. mindre blandt de skoler, der besvarer spørgeskemaet for SB-formænd. Der er testet for, om forskellen er statistisk signifikant på et 5-procents-signifikansniveau. Der er ikke statistisk signifikante forskelle i

elevfordelingerne og i skolekarakteristika i hverken 2014 eller 2015 (jf. tabel 5.4, tabel 5.5, tabel 5.6 og tabel 5.7). For 2016 er der for elevgruppen en statistisk signifikant mindre andel af elever med mødre i 3. indkomstkvartil blandt besvarelserne. I gruppen med SB-formænd er der en statistisk signifikant større andel af elever med dansk oprindelse. Blandt skolelederne er der en statistisk signifikant større andel mødre med gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse og en tilsvarende mindre andel mødre med videregående uddannelse (jf. tabel 5.8). Om end disse forskelle i elevkarakteristika er statistisk signifikante, er de reelle forskelle meget små.

Samlet set viser bortfaldsanalysen, at bortfaldet ikke har medført en skævvridning af spørgeskemapopulationerne for respondentgrupperne for 2014 og 2015. For 2016 viser bortfaldsanalysen en lille skævvridning på enkelte parametre, om end denne skævvridning reelt set er lille.

TABEL 5.4

Forskelle i elevfordeling som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2014, procent.

	Elever		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
<i>Elevkarakteristika</i>						
Dansk oprindelse	91,9	0,1	92,2	-0,6	92,4	0,0
Bor med begge forældre	65,4	0,1	66,2	-0,2	66,4	-0,2
Drenge	51,5	0,0	51,4	0,0	51,4	0,1
<i>Fars karakteristika</i>						
I arbejde	87,2	0,1	87,9	-0,6	88,1	0,1
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	19,4	-0,1	18,7	0,2	18,6	0,1
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	51,7	0,0	51,5	0,3	51,6	0,2
Videregående uddannelse	28,9	0,1	29,8	-0,6	29,8	-0,3
<i>Indkomst</i>						
Indkomst 1. kvartil	26,1	-0,2	25,0	1,2	24,8	-0,1
Indkomst 2. kvartil	28,4	0,0	28,4	0,2	28,7	0,4
Indkomst 3. kvartil	25,4	0,1	25,7	-0,1	25,8	0,2
Indkomst 4. kvartil	20,1	0,1	20,9	-1,3	20,8	-0,5
Ingen oplysninger om far	6,1	0,0	5,8	0,2	5,8	0,1
<i>Mors karakteristika</i>						
I arbejde	80,1	0,2	80,9	-0,8	81,0	0,0
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	15,7	-0,1	15,0	0,7	14,9	0,0
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	44,7	0,1	44,5	-0,5	44,6	0,3
Videregående uddannelse	39,6	0,1	40,5	-0,1	40,5	-0,3
<i>Indkomst</i>						
Indkomst 1. kvartil	26,1	-0,2	25,1	0,9	25,0	0,2
Indkomst 2. kvartil	27,2	0,0	26,9	0,2	27,0	0,1
Indkomst 3. kvartil	25,8	0,1	26,2	0,1	26,3	0,0
Indkomst 4. kvartil	21	0,1	21,8	-1,2	21,7	-0,3
Ingen oplysninger om mor	3,2	0,0	3,0	0,2	3,0	0,0
<i>Antal skoler</i>	224		100		155	

Anm.: Forskelle i elevfordeling er testet ved brug af t-test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven. ** p < 0,05.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd & Danmarks Statistik.

TABEL 5.5

Forskelle i skolekarakteristika som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2014, procent

	Elever		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
Skolekarakteristika						
<i>Karakter¹</i>						
Lavt karakterniveau	25,0	-0,4	25,1	7,1	23,4	0,2
Mellem karakterniveau	25,4	0,4	26,2	-6,8	26,6	0,1
Højt karakterniveau	19,3	-0,3	20,3	-2,7	20,2	-1,7
Uoplyst	30,3	0,4	28,3	2,3	29,8	1,4
<i>Størrelse²</i>						
Lille	33,8	0,3	32,6	3,6	33,0	1,4
Mellem	34,6	-0,2	36,4	-2,6	36,7	2,5
Stor	31,6	-0,1	31,0	-1,0	30,3	-3,9
<i>Region</i>						
Region Hovedstaden	24,6	-0,4	24,1	1,1	22,3	1,7
Region Midtjylland	22,4	0,5	24,6	-1,4	25,5	-0,3
Region Nordjylland	11,4	-0,2	13,4	-1,6	13,3	-0,9
Region Sjælland	19,3	0,1	13,4	0,4	14,4	0,8
Region Syddanmark	22,4	0,0	24,6	1,6	24,5	-1,3
<i>Antal skoler</i>	224		100		155	

Anm.: Forskelle i fordeling af skolekarakteristika er testet ved brug af χ^2 -test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven.** $p < 0,05$.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemsskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.6

Forskelle i elevfordeling som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2015, procent.

	Elev		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
Elevkarakteristika						
Dansk oprindelse	91,8	-0,2	92,3	0,5	92,2	0,2
Bor med begge forældre	65,3	-0,8	65,9	-0,7	66,1	-0,1
Drenge	51,5	-0,1	51,5	-0,0	51,5	-0,1
Fars karakteristika						
I arbejde	87,1	-0,9	87,9	-0,1	88,1	0,1
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	19,5	0,7	18,9	0,3	18,8	0,0
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	51,7	-0,1	51,9	0,2	51,7	0,3
Videregående uddannelse	28,8	-0,6	29,2	-0,5	29,5	-0,3
Indkomst						
Indkomst 1. kvartil	26,2	1,0	25,3	0,2	25,0	0,1
Indkomst 2. kvartil	28,4	-0,2	28,9	0,5	28,6	0,2
Indkomst 3. kvartil	25,3	-0,3	25,8	0,1	25,9	-0,1
Indkomst 4. kvartil	20,0	-0,5	19,9	-0,8	20,5	-0,2
Ingen oplysninger om far	6,1	0,1	6,0	-0,1	5,9	-0,0
Mors karakteristika						
I arbejde	80,1	-0,7	80,7	0,0	80,9	0,2
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	15,8	0,6	15,2	0,1	15,1	-0,1
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	44,7	0,0	44,8	0,5	44,6	0,3
Videregående uddannelse	39,5	-0,7	40,1	-0,5	40,3	-0,2
Indkomst						
Indkomst 1. kvartil	26,2	0,8	25,4	0,3	25,3	0,2
Indkomst 2. kvartil	27,2	0,1	27,4	0,7	27,2	0,0
Indkomst 3. kvartil	25,7	-0,3	26,1	-0,5	26,1	0,0
Indkomst 4. kvartil	21,0	-0,5	21,1	-0,5	21,4	-0,2
Ingen oplysninger om mor	3,2	0,1	3,1	-0,1	3,1	-0,1
Antal skoler	185		143		162	

Anm.: Forskelle i elevfordeling er testet ved brug af t-test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven. ** p < 0,05.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.7

Forskelle i skolekarakteristika som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2015, procent.

	Elever		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
Skolekarakteristika						
<i>Karakter¹</i>						
Lavt karakterniveau	25,2	-0,2	27,1	1,2	25,5	-1,7
Mellem karakterniveau	25,2	0,4	24,9	3,2	25,0	0,3
Højt karakterniveau	19,5	0,6	18,2	-2,7	20,4	0,0
Uoplyst	30,1	-0,7	29,8	-1,6	29,1	1,3
<i>Størrelse²</i>						
Lille	33,6	1,2	33,7	0,1	32,1	1,3
Mellem	35,4	-0,8	37,0	2,8	37,2	-1,6
Stor	31,0	-0,4	29,3	-2,9	30,6	0,4
<i>Region</i>						
Region Hovedstaden	24,8	-1,2	22,7	-0,4	23,5	0,6
Region Midtjylland	22,1	-1,7	26,0	2,2	24,5	-2,1
Region Nordjylland	11,9	-0,5	12,2	-1,1	12,8	-0,8
Region Sjælland	19,0	3,4	15,5	1,5	14,8	0,0
Region Syddanmark	22,1	0,0	23,8	-2,1	24,5	2,3
<i>Antal skoler</i>	185		143		162	

Anm.: Forskelle i fordeling af skolekarakteristika er testet ved brug af χ^2 -test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven. ** $p < 0,05$.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemsskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.8

Forskelle i elevfordeling som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2016, procent.

	Elev		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
Elevkarakteristika						
Dansk oprindelse	91,2	-1,2	91,5	4,0 **	91,2	0,7
Bor med begge forældre	63,6	2,6	65,2	1,4	64,3	1,6
Drenge	51,9	-0,7	51,7	-0,8	51,8	-1,0
Fars karakteristika						
I arbejde	85,5	-0,8	86,3	1,6	85,7	-2,3
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	20,0	1,6	19,1	-0,3	19,9	2,0
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	51,8	-1,7	51,3	2,0	51,2	3,5
Videregående uddannelse	28,2	0,1	29,6	-1,7	28,9	-5,6
Indkomst						
Indkomst 1. kvartil	26,9	1,2	26,4	-0,9	27,2	2,9
Indkomst 2. kvartil	27,7	0,2	28,2	1,9	28,0	2,6
Indkomst 3. kvartil	25,7	-2,9	25,5	0,0	25,0	-0,4
Indkomst 4. kvartil	19,7	1,5	19,9	-1,0	19,7	-5,2
Ingen oplysninger om far	6,5	0,6	6,2	-0,4	6,3	0,1
Mors karakteristika						
I arbejde	79,3	-1,8	78,7	2,7	78,1	-1,7
Højeste uddannelsesniveau						
Grundskole/uoplyst	16,1	1,2	15,7	-0,7	16,5	2,1
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	44,6	-1,9	43,9	-0,1	43,8	6,2 **
Videregående uddannelse	39,3	0,6	40,4	0,8	39,7	-8,2 **
Indkomst						
Indkomst 1. kvartil	25,3	0,8	25,7	-0,6	26,1	2,2
Indkomst 2. kvartil	27,4	1,1	27,2	0,7	27,3	1,2
Indkomst 3. kvartil	26,6	-4,0 **	25,9	1,2	25,6	0,5
Indkomst 4. kvartil	20,8	2,1	21,2	-1,3	21,0	-3,9
Ingen oplysninger om mor	3,3	0,5	3,4	-0,1	3,5	0,1
Antal skoler	224		172		197	

Anm.: Forskelle i elevfordeling er testet ved brug af t-test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven. ** $p < 0,05$.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik

TABEL 5.9

Forskelle i elevfordeling og skolekarakteristika som følge af bortfald opdelt på respondentgrupper, 2016, procent

	Elever		SB-formænd		Skoleledere i panel	
	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel	Brutto	Forskel
Skolekarakteristika						
<i>Karakter¹</i>						
Lavt karakterniveau	23,7	5,0	23,3	0,2	23,9	2,6
Mellem karakterniveau	25,0	-4,7	25,6	-0,1	25,4	-3,4
Højt karakterniveau	19,6	4,1	22,7	6,1	20,8	-0,7
Uoplyst	31,7	-4,4	28,5	-6,3	29,9	1,5
<i>Størrelse²</i>						
Lille	33,5	8,9	32,6	-4,3	33,0	12,5
Mellem	37,1	-9,4	38,4	3,2	38,6	-4,6
Stor	28,6	3,2	29,1	1,1	28,4	-7,9
<i>Region</i>						
Region Hovedstaden	25,0	-4,7	21,5	-5,3	24,4	-12,2
Region Midtjylland	21,9	10,4	26,7	-5,2	23,4	25,1
Region Nordjylland	12,1	-4,7	12,8	13,2	11,2	12,0
Region Sjælland	18,8	-0,7	15,1	-3,7	18,8	-2,9
Region Syddanmark	22,3	-0,3	23,8	1,0	22,3	-22,1
<i>Antal skoler</i>	224		172		197	

Anm.: Forskelle i fordeling af skolekarakteristika er testet ved brug af χ^2 -test på skoleniveau. "Brutto" angiver bruttostikprøven af skoler, der har givet tilsagn om at deltage.

"Forskel" angiver forskellen i karakteristika mellem skoler, der har bidraget med mindst én besvarelse og de resterende skoler i bruttostikprøven. ** $p < 0,05$.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra 33- og 66-percentilen, således at små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

REPRÆSENTATIVITETSANALYSE

I dette afsnit undersøger vi, om de skoler, der deltager i undersøgelsen, på en række baggrundsforhold afspejler alle andre folkeskoler. Dette gøres ved at teste, om der er statistisk signifikant forskel i elevfordelinger og i udvalgte skolekarakteristika for de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, sammenlignet med alle danske folkeskoler.

Tabel 5.10 og tabel 5.11 viser afvigelserne i elevfordelinger og på skolekarakteristika for de skoler, der har deltaget dataindsamlingen i 2014, sammenlignet med alle skoler i Danmark. Første kolonne angiver fordelingen for alle skoler i Danmark, mens de øvrige kolonner angiver, hvordan de enkelte respondentgrupper adskiller sig fra første kolonne. Eksempelvis fremgår det, at den gennemsnitlige andel af elever med dansk oprindelse er 90,5 pct. for alle skoler i Danmark, mens den gennemsnitlige andel for de skoler, der har besvaret elevspørgeskemaerne, er 1,3 procentpoint lavere.

Der er for alle respondentgrupper testet, om hver enkelt af elevfordelingerne og skolekarakteristikaene afviger statistisk signifikant fra alle skoler i Danmark. Forskelle, der er signifikante på et 5-procents-signifikansniveau, er markeret med ”**” i tabellen.

Der er generelt overensstemmelse mellem elevfordelinger og skolekarakteristika på de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, sammenlignet med alle skoler i Danmark. Det er kun i gruppen for SB-formænd og i gruppen for lærerne og det pædagogiske personale, at den gennemsnitlige elevfordeling afviger statistisk signifikant fra alle andre folkeskoler. Blandt de skoler, der er repræsenteret i besvarelserne for SB-formænd, er der en lidt større andel fædre i nederste indkomstkvartil. For alle skoler i Danmark er der gennemsnitlig 26,6 pct. af fædrene, der befinder sig i 3. indkomstkvartil, mens der blandt skoler med en besvarelse fra det pædagogiske personale, er 29,4 pct. Andelen af fædre i de øvrige indkomstkvarter adskiller sig dog ikke signifikant fra landsgennemsnittet. Derfor vurderer vi, at afvigelsen ikke har nogen væsentlig betydning for repræsentativiteten.

Blandt skoler med en SB-formandsbesvarelse er andelen af mødre i 3. indkomstkvartil lidt lavere end for alle andre skoler i Danmark. Ydermere er den gennemsnitlige andel mødre i 3. indkomstkvartil 25,3 pct. på landsplan, mens skoler, der deltager med en besvarelse fra det pædagogiske personale, har en 1,0 procentpoint lavere andel. Igen finder vi, at andelen af mødre i de øvrige indkomstkvarter ikke adskiller sig signifikant fra gennemsnittet for alle skoler. Der er ligeledes ikke andre elevfordelinger eller skolekarakteristika, der afviger statistisk signifikant fra tallene for alle skoler i Danmark. Vi vurderer derfor, at afvigelsen ikke har betydning for respondentgruppens repræsentativitet.

Tabel 5.12 og tabel 5.13 viser afvigelserne i elevfordeling og skolekarakteristika for 2015-indsamlingen for de skoler, der har deltaget i dataindsamlingen, sammenlignet med alle folkeskoler i Danmark. Som for 2014-indsamlingen er der en generel overensstemmelse mellem elevfordelinger og skolekarakteristika for de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, sammenlignet med tallene på landsplan. Det er kun i SB-formandsgruppen, at vi finder en signifikant afvigelse, hvor andelen af mødre i 3. kvartil af indkomstfordelingen er 1,3 procentpoint lavere end gennemsnittet for alle skoler i Danmark. Vi konkluderer dog, at der ikke er alvorlige repræsentativitetsproblemer for respondentgruppen, da der ikke er andre statistisk signifikante forskelle.

Tabel 5.14 og tabel 5.15 viser afvigelserne i elevfordeling og skolekarakteristika for 2016-indsamlingen for de skoler, der har deltaget i dataindsamlingen, sammenlignet med alle folkeskoler i Danmark. Som for 2014 og 2015-indsamlingerne er der en høj overensstemmelse mellem elevfordelinger og skolekarakteristika for de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, sammenlignet med tallene på landsplan. Det er kun i

undersøgelsen med alle skoleledere, at der kan findes statistisk signifikante forskelle mellem de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne, og de resterende skoler i Danmark. Der er en statistisk signifikant større andel af elever, der bor hos begge forældre på 1,5 procentpoint blandt de skoler, der har besvaret spørgeskemaerne. Der er også statistisk signifikante forskelle i fordelingerne henover skolekarakteristika i undersøgelsen med alle skoleledere. Imidlertid er der ingen statistisk signifikante forskelle mellem de skoler, der indgår i panelet for alle 3 år (2014-2016), og alle folkeskoler i Danmark. Denne forskel skyldes, at skoleledere fra især små skoler, samt skoler i Region Nordjylland og Region Hovedstaden, ikke har besvaret spørgeskemaet. Disse afvigelser bør man derfor overveje at tage højde for, når man analyserer besvarelsenerne for alle skoleledere i 2016. Mens undersøgelsen med alle skoleledere ikke kan betragtes som repræsentativ på skolekarakteristika, er den imidlertid stadig repræsentativ henover elevkarakteristika.

Opsummerende kan det på baggrund af repræsentativitetsanalyse konkluderes, at dataindsamlingen for 2014-2016 med en enkelt undtagelse er repræsentativ for landets folkeskoler.

TABEL 5.10

Elevfordelinger for skoler, der har besvaret spørgeskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2014, procent.

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Personale	SB-for-mænd	Skoleledere i panel
<i>Elevkarakteristika</i>						
Dansk oprindelse	90,5	-1,3	-1,4	-1,6	-2,3	-1,8
Bor med begge forældre	65,7	0,4	0,3	-0,4	-0,7	-0,8
Drenge	51,6	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3
<i>Fars karakteristika</i>						
I arbejde	86,7	-0,4	-0,4	-1,1	-1,8	-1,2
<i>Højeste uddannelsesniveau</i>						
Grundskole/uoplyst	19,4	-0,1	-0,0	0,7	0,9	1,0
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	50,6	-1,1	-0,9	-0,9	-0,6	-0,9
Videregående uddannelse	30,0	1,2	0,9	0,2	-0,4	-0,1
<i>Indkomst</i>						
Indkomst 1, kvartil	26,6	0,3	0,4	1,7	2,8 **	1,7
Indkomst 2, kvartil	28,0	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,2
Indkomst 3, kvartil	25,0	-0,3	-0,3	-0,8	-0,8	-0,6
Indkomst 4, kvartil	20,4	0,4	0,3	-0,4	-1,8	-0,9
Ingen oplysninger om far	6,6	0,4	0,5	0,7	0,9	0,8
<i>Mors karakteristika</i>						
I arbejde	79,8	-0,2	-0,3	-1,2	-2,0	-1,3
<i>Højeste uddannelsesniveau</i>						
Grundskole/uoplyst	16,0	0,2	0,3	0,9	1,6	1,1
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	43,6	-1,1	-0,9	-0,9	-1,4	-0,6
Videregående uddannelse	40,4	0,9	0,7	-0,0	-0,2	-0,4
<i>Indkomst</i>						
Indkomst 1, kvartil	26,3	0,1	0,1	1,3	2,1	1,5
Indkomst 2, kvartil	27,1	-0,1	-0,1	0,2	0,4	0,2
Indkomst 3, kvartil	25,3	-0,4	-0,3	-1,0 **	-0,8	-1,0
Indkomst 4, kvartil	21,3	0,4	0,3	-0,5	-1,7	-0,6
Ingen oplysninger om mor	3,7	0,5	0,5	0,6	0,9	0,7

Anm.: "Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre danske folkeskoler. Fordelingerne er testet ved t-test. ** angiver, at forskellen er signifikant på et 5-procents-signifikansniveau

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.11

Karakteristika for skoler, der har besvaret spørgeskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2014, procent

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Persone	SB-for-mænd	Skoleledere i panel
<i>Karakter¹</i>						
Lavt karakterniveau	23,8	-1,6	-1,5	-0,8	5,8	0,6
Mellem karakterniveau	23,8	-1,2	-1,1	-1,8	-9,2	-2,6
Højt karakterniveau	23,7	4,1	4,6	3,2	0,7	1,8
Uoplyst	28,6	-1,3	-2,0	-0,6	2,6	0,3
<i>Størrelse²</i>						
Lille	33,3	-0,1	-0,4	1,0	4,3	1,7
Mellem	33,3	-1,5	-1,3	-3,1	-5,7	-0,9
Stor	33,3	1,6	1,8	2,1	1,3	-0,9
<i>Region</i>						
Region Hovedstaden	21,7	-3,3	-3,2	-2,9	-1,3	1,1
Region Midtjylland	26,7	4,8	4,5	2,1	0,7	0,9
Region Nordjylland	13,0	1,4	1,8	0,1	-2,0	-1,2
Region Sjælland	16,1	-3,1	-3,0	1,7	3,1	2,5
Region Syddanmark	22,6	0,2	-0,1	-1,0	-0,4	-3,2

Anm.: Årsagen til, at der på nogle skoler ikke er oplyst karakterer fra folkeskolens afgangsprøver, er, at en del skoler kun har elever op til 6 klasse.

"Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre danske folkeskoler.

Fordelingerne er testet ved χ^2 -test. ** angiver, at fordelingen er signifikant forskellig fra 0 på et 5-procents-signifikansniveau.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra tredjedele. Skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra tredjedele. Små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.12

Elevfordelinger for skoler, der har besvaret spørgeskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2015, procent.

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Personale	SB-formænd	Skoleledere i panel	Alle skoleledere
Elevkarakteristika							
Dansk oprindelse	90,5	-1,6	-1,4	-1,8	-1,3	-1,5	-0,1
Bor med begge forældre	65,7	-0,5	0,3	0,1	-0,9	-0,4	-0,1
Drenge	51,6	-0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
Fars karakteristika							
I arbejde	86,7	-1,3	-0,4	-1,0	-1,2	-1,3	-0,3
Højeste uddannelsesniveau							
Grundskole/uoplyst	19,4	0,6	-0,0	0,1	0,8	0,6	0,4
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	50,6	-1,2	-0,9	-1,2	-1,1	-0,8	0,3
Videregående uddannelse	30,0	0,6	0,9	1,1	0,3	0,2	-0,7
Indkomst							
Indkomst 1, kvartil	26,6	1,4	0,3	0,9	1,5	1,7	0,4
Indkomst 2, kvartil	28,0	-0,6	-0,4	-0,7	-0,5	-0,4	0,2
Indkomst 3, kvartil	25,0	-0,7	-0,3	-0,5	-0,7	-1,1	0,0
Indkomst 4, kvartil	20,4	-0,1	0,3	0,3	-0,3	-0,2	-0,6
Ingen oplysninger om far	6,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6	0,1
Mors karakteristika							
I arbejde	79,8	-1,0	-0,2	-0,8	-1,0	-1,0	-0,1
Højeste uddannelsesniveau							
Grundskole/uoplyst	16,0	0,8	0,2	0,5	0,9	0,8	0,2
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	43,6	-1,1	-0,9	-1,2	-0,7	-0,8	0,3
Videregående uddannelse	40,4	0,2	0,7	0,7	-0,2	-0,0	-0,5
Indkomst							
Indkomst 1, kvartil	26,3	0,9	0,1	0,5	1,1	1,2	0,2
Indkomst 2, kvartil	27,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,4	-0,1	0,3
Indkomst 3, kvartil	25,3	-0,7	-0,3	-0,5	-1,3 **	-0,9	-0,2
Indkomst 4, kvartil	21,3	-0,2	0,3	0,3	-0,3	-0,2	-0,3
Ingen oplysninger om mor	3,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,1

Anm.: "Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre danske folkeskoler. Fordelingerne er testet ved t-test. ** angiver, at forskellen er signifikant på et 5-procents-signifikansniveau.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.13

Karakteristika for skoler, der har besvaret respondentskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2015, procent.

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Personale	SB-formænd	Skoleledere i panel	Alle skoleledere
<i>Karakter¹</i>							
Lavt karakterniveau	23,8	-1,6	-1,7	-2,4	-2,0	-3,3	0,0
Mellem karakterniveau	23,8	-1,0	-0,4	0,0	2,1	-0,8	-1,5
Højt karakterniveau	23,7	4,8	4,4	4,3	2,7	3,3	-0,1
Uoplyst	28,6	-2,1	-2,2	-1,9	-2,8	0,8	1,6
<i>Størrelse²</i>							
Lille	33,3	0,9	-0,7	-0,1	-0,2	2,4	1,6
Mellem	33,3	-2,8	-1,6	-3,5	-0,9	-5,5	0,0
Stor	33,3	1,9	2,3	3,7	1,1	3,0	-1,7
<i>Region</i>							
Region Hovedstaden	21,7	-4,2	-3,4	-3,5	-1,3	-1,1	-0,0
Region Midtjylland	26,7	2,9	4,2	3,4	2,9	0,1	-0,5
Region Nordjylland	13,0	0,5	1,7	1,3	-0,3	-0,6	-0,0
Region Sjælland	16,1	0,4	-2,7	-1,3	2,1	1,2	2,1
Region Syddanmark	22,6	0,4	0,1	0,2	-3,3	0,3	-1,4

- Anm: Arsagen til, at der på nogle skoler ikke er oplyst karakterer fra folkeskolens afgangsprøver, er, at en del skoler kun har elever op til 6 klasse.
 "Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre folkeskoler.
 Fordelingerne er testet ved χ^2 -test. ** angiver, at fordelingen er signifikant forskellig fra 0 på et 5-procents-signifikansniveau.
1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra tredjedele. Skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.
2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra tredjedele. Små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.
- Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.14

Elevfordelinger for skoler, der har besvaret spørgeskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2016, procent

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Personale	SB-formænd	Skoleledere i panel	Alle skoleledere
<i>Elevkarakteristika</i>							
Dansk oprindelse	90,4	1,1	1,4	1,0	2,2	1,0	-0,8
Bor med begge forældre	64,6	1,3	-0,4	-0,4	1,0	-0,2	1,5 **
Drenge	51,7	-0,3	0,1	0,1	-0,3	0,0	-0,2
<i>Fars karakteristika</i>							
I arbejde	85,6	1,1	0,3	0,2	1,2	0,1	0,0
<i>Højeste uddannelsesniveau</i>							
Grundskole/uoplyst	19,4	-0,7	0,3	0,4	-0,4	0,7	-0,6
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	50,4	1,1	1,2	0,9	1,6	1,3	0,0
Videregående uddannelse	30,2	-0,3	-1,6	-1,4	-1,1	-2,0	0,6
<i>Indkomst</i>							
Indkomst 1, kvartil	26,9	-1,3	0,2	0,3	-0,8	0,7	-0,5
Indkomst 2, kvartil	28,1	0,1	0,3	-0,2	0,6	0,2	-0,8
Indkomst 3, kvartil	24,9	0,9	0,3	0,2	0,7	0,1	0,6
Indkomst 4, kvartil	20,1	0,3	-0,7	-0,4	-0,5	-1,0	0,7
Ingen oplysninger om far	6,7	-0,7	-0,5	-0,5	-0,6	-0,4	-0,3
<i>Mors karakteristika</i>							
I arbejde	78,4	1,0	0,0	-0,2	1,0	-0,5	0,3
<i>Højeste uddannelsesniveau</i>							
Grundskole/uoplyst	16,0	-0,6	0,2	0,4	-0,5	0,7	-0,1
Gymnasial/erhvervsfaglig uddannelse	43,4	0,9	0,8	0,4	0,5	1,0	-0,2
Videregående uddannelse	40,6	-0,2	-1,0	-0,8	0,0	-1,7	0,3
<i>Indkomst</i>							
Indkomst 1, kvartil	26,0	-1,0	0,2	0,0	-0,5	0,3	-0,8
Indkomst 2, kvartil	27,4	-0,5	0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,6
Indkomst 3, kvartil	25,6	0,7	0,0	0,0	0,6	0,0	0,5
Indkomst 4, kvartil	21,0	0,8	-0,3	0,1	-0,1	-0,4	0,9
Ingen oplysninger om mor	3,7	-0,5	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3	-0,2
<i>Antal observationer</i>	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262

Anm.: "Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre folkeskoler. Fordelingerne er testet ved t-test. ** angiver, at forskellen er signifikant på et 5-procents-signifikansniveau.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

TABEL 5.15

Karakteristika for skoler, der har besvaret respondentskemaerne sammenlignet med elevfordelingen for hele landet, 2016, procent.

	Alle skoler i DK	Elev	Forældre	Personale	SB-formænd	Skoleledere i panel	Alle skoleledere
Skolekarakteristika							
<i>Karakter¹</i>							**
Lavt karakterniveau	23,8	-2,9	0,3	-0,3	-0,5	0,3	1,2
Mellem karakterniveau	23,6	5,1	1,5	2,2	2,2	1,8	3,3
Højt karakterniveau	23,8	1,0	-4,7	-3,3	0,3	-3,5	3,2
Uoplyst	28,8	-3,2	2,9	1,4	-2,0	1,4	-7,7
<i>Størrelse²</i>							**
Lille	33,3	-5,9	0,8	-0,9	-1,9	0,7	-9,1
Mellem	32,9	7,0	5,1	7,3	7,0	6,3	1,9
Stor	33,7	-0,9	-5,7	-6,2	-4,9	-6,8	7,3
<i>Region</i>							**
Region Hovedstaden	21,3	3,8	3,8	5,0	-1,1	2,6	-5,4
Region Midtjylland	27,1	0,3	-6,0	-4,9	-1,7	-2,3	6,6
Region Nordjylland	13,0	1,6	-1,5	-2,4	3,1	-1,1	-6,6
Region Sjælland	16,2	-6,0	3,4	2,7	-2,2	2,7	-0,1
Region Syddanmark	22,6	-0,0	0,1	-0,7	1,7	-2,1	4,7
Antal observationer	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262	1.262

Anm.: "Alle skoler i DK" angiver gennemsnittet over alle folkeskoler i Danmark. De resterende kolonner angiver forskellen i gennemsnit på de enkelte parametre mellem de skoler, der har bidraget med besvarelser på spørgeskemaet, og alle andre danske folkeskoler.

Fordelingerne er testet ved χ^2 -test. ** angiver, at fordelingen er signifikant forskellig fra 0 på et 5-procents-signifikansniveau.

1. Fordelingen i karakterniveau er dannet ud fra tredjedele. Skoler med lavt karakterniveau ligger under 33-percentilen, skoler med mellem karakterniveau ligger mellem 33- og 66-percentilen, og skoler med højt karakterniveau ligger over 66-percentilen.

2. Fordelingen i skolestørrelse er dannet ud fra tredjedele. Små skoler har et elevtal, der ligger under 33-percentilen, mellemsskoler har et elevtal, der ligger mellem 33- og 66-percentilen, og store skoler har et elevtal, der ligger over 66-percentilen.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Danmarks Statistik.

RAPPORTER UDGIVET PÅ BAGGRUND AF DE INDSAMLEDE DATA

- Bjørnholt, B., S. Boye & L.H. Flarup (2016): *Den kommunale styring forud for folkeskolereformen – Baselineundersøgelse*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Bjørnholt, B. & K.F. Krassel (2016): *Midtvejsmåling – En midtvejsmåling af den kommunale styring i forbindelse med folkeskolereformen*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017): *Lærere og pædagogers samarbejde om undervisningen*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017): *Forældreperspektiver på folkeskolen*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017): *Skolernes arbejde med holddannelse – første delundersøgelse*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017): *Skolebestyrelsens rolle i den nye skole – Analyserapport*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2016): *Skolebestyrelsens rolle i den nye skole – Tabelrapport*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Danmarks Evalueringsinstitut (2015): *Ledelse tæt på undervisning og læring*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Flarup, L.H. & N. Ejersbo (2016): *Fælles ledelse og holddannelse – Analyse af frihed til fælles ledelse og lempelse af holddannelsesregler*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Flarup, L.H. & N. Ejersbo (2016): *Inddragelse af pædagoger i skoledagen – De økonomiske overvejelser og konsekvenser*. København: Det Nationale

- Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Hansen, A.T., M. Friis-Hansen & V.M. Jensen (2015): *Folkeskolereformen, Beskrivelse af 1. dataindsamling*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat, 24.03.2015.
- Hansen, A.T, V.M. Jensen & C. P. Nielsen (2016): *Elevers holdning til skoledagens længde*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat, 28.01.2016.
- Hansen, A.T, V.M. Jensen & C.P. Nielsen (2017): *Folkeskolereformen: Elevernes faglige deltagelse og interesse*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. SFI-rapport 17:07.
- Jacobsen, R.H., B. Bjørnholt, K.F. Krassel, E. Nørgaard, S.T. Jakobsen, L.H. Flarup, L. Munch, M.H. Nielsen & H. Nygaard (2017): *En længere og mere varieret skoledag – Implementerings- og effektundersøgelse*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Jacobsen, R.H., M.M.Q. Andersen & A.L.T. Jordan (2016): *En længere og mere varieret skoledag – Kortlægningsrapport 2016*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Jacobsen, R.H., L.H. Flarup & N.M. Søndergaard (2015): *En længere og mere varieret skoledag – Kortlægningsrapport 2015*. København: Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapport.
- Keilow, M. & A. Holm (2015): *Udvikling af måleinstrument for elevadfærd og -holdninger. Baseline data fra evaluering af Folkeskolereformen*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. SFI-rapport 15:09.
- Kjer, M.G., S. Baviskar & S.C. Winter (2015): *Skoleledelse i folkeskolereformens første år: en kortlægning*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. SFI-rapport 15:40.
- Kjer, M.G. & S.C. Winter (2016): *Skoleledelse i folkeskolereformens andet år: en kortlægning*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat, 12.10.2016.
- Kjer, M.G. & A. Rosdahl (2016): *Ledelse af forandringer i folkeskolen*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat, 13.04.2016.
- Nielsen, C.P., A.T. Hansen, V.M. Jensen & K.S. Arendt (2015): *Folkeskolereformen, beskrivelse af 2. dataindsamling blandt elever*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. SFI-rapport 15:36.
- Nielsen, C.P, M. Keilow & L. Jensen (2016): *Folkeskolereformen: Beskrivelse af 3. dataindsamling blandt elever og forskelle over tid*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat, 12.10.2016.

Winter, S.C. (2017): *Gør skoleledelse en forskel? Ledelse af implementeringen af folkeskolereformen*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. SFI-rapport:17:06.

BILAG: TILGÆNGELIGE DATA-SÆT OG HJÆLPEVARIABLER

I forbindelse med databearbejdningen og datarensningen er der oprettet en række datasæt (jf. bilagstabel B1.1). De er overleveret til STIL. I dette afsnit gives et overblik over, hvilke datasæt der er tilgængelige, og hvilke væsentlige informationer og nøglevariable, de indeholder.

For det første findes et datasæt, der indeholder en liste over de 442 skoler, der blev inviteret til at deltage, deres hovedinstitutionsnummer, afdelingsinstitutionsnummer samt kommune-id ("skoler442"). For det andet findes et datasæt for hvert år, der giver et overblik over, hvilke skoler der deltager med besvarelser fra de forskellige typer af respondenter ("besvarelser2014", "besvarelser2015" og "besvarelser2016"). Datasættene er masterdatasæt i den forstand, at de har til formål at give et overblik over skolens deltagelse. For det tredje findes tre typer af datasæt for hvert år og for hver type af respondenter. Et rådatasæt, et ikke-anonymiseret, men rensed datasæt og et anonymiseret og rensed datasæt. De rensede datasæt indeholder bruttolisten af respondenter svarende til det antal skoler og personer, hvorpå der er kontaktoplysninger. For det fjerde findes der forskellige bruttoliste datasæt (også benævnt basedatasæt), der anvendes til at danne de tre typer datasæt. Disse datasæt er primært blevet anvendt i 2014 og 2015, da vi i 2016 modtog samlede datasæt fra DST, der indeholdte alle bruttooplysninger sammen med besvarelser. Da vi ikke har fået leveret data på samme måde ved hver dataleverance, foretages sammenkoblingen af baseoplysninger (såsom cpr-nummer, institutionsnummer, navn mv.), bruttolister og spørgeskemadata på forskellige måder i de enkelte år og for de enkelte typer af respondenter.

Bilagstabel B1.1 angiver, hvilke data der anvendes til at danne hvert datasæt. Data findes i STATA-format med tilhørende programme-

ringsfiler til at kunne danne de rensede og anonymiserede datasæt ud fra basedatasæt og de rå spørgeskemabesvarelser.

For de rensede datasæt følger variabelbeskrivelser og kodebøger i Excel. For det rå datasæt henvises til de oprindelige spørgeskemaer, som kan rekvireres hos STIL.

_RAW

Datasæt med filnavn XX_raw er data leveret i den form, som vi har fået fra Danmarks Statistik. Datasættene indeholder spørgeskemabesvarelser, institutionsnumre, respondenter og alle de øvrige oplysninger, der er erhvervet i forbindelse med dataindsamlingen (fx personens e-mail). Datasættet kan endvidere indeholde dubletter, fejl i institutionsnummer mv. For enkelte datasæt indgår bruttolisten af respondenter direkte i rådatafilen, mens andre bruttolister ligger som særskilte basedatasæt. Se endvidere bilagstabel B1.1 for de datasæt, der anvendes til at danne rensede data.

Nogle spørgsmål indeholder åbne svarkategorier, og disse åbne svar findes i datasættet i rå form, hvilket vil sige, at de kan indeholde personfølsomme oplysninger, såsom lærerens navn.⁷

Variabelnummer i de rå datasæt er fortløbende. Det vil sige, at indholdet i fx spørgsmål 5 i elevskema fra 2014 ikke nødvendigvis svarer til spørgsmål 5 i 2015-elevskemaset eller spørgsmål 5 i 2016-elevskemaset, da spørgeskemaerne ikke er helt identiske gennem årene.

_RENSSET

Datasæt med navnet XX_rensset indeholder bruttostikprøven og alle spørgeskemadata. Data er rensset mht. variabelnavne, labels og value labels. Enkelte variable er også omkodet med henblik på strømlining. Labels forklarer, hvad variablen indeholder, hvor value labels forklarer de enkelte svarmuligheder for hvert spørgsmål.

Alle spørgsmål er desuden kodet til at kunne bruges som panel for 2014-, 2015-data og 2016-data. Det vil sige, at de samme spørgsmål hvert år er kodet til at have samme nummer og navn i både 2014, 2015 og 2016. Datasættene er rensset, men ikke anonymiseret. Dog er alle navne på eksempelvis elever, lærere og skoler slettet. Data indeholder cpr-nummer (for elever) eller ip-nummer (andre skemaer). Spørgsmål stillet med åbne svar er anonymiseret, så der ikke fremgår navne eller andre personfølsomme oplysninger af svarene. Personfølsomme oplysninger er erstattet med "X".

7. Vær opmærksom på, at DST ikke accepterer åbne svarkategorier, hvis data skal kobles til registrene.

BILAGSTABEL B1.1

Basedatasæt og rådata, der anvendes til at danne rensede i 2014, 2015 og 2016.

	2014	2015	2016
Elever	skoler442 basalle_elever 4kl 6kl 89kl	elevskema5 elevskema7 elevskema9	elevskema4_raw elevskema6_raw elevskema8_raw
Lærere og andet pædagogisk personale	skoler442 basalle_laerer laererpædagogda- ta2014_raw	basalle_laerer2015 laerer2015_raw	Lærer_2016_raw
Skoleledere	skoler442 basalle_skoleledere skoleleder2014_raw	leder_raw_2015	Lederske- ma_sfi_bas_0305
SB-formænd	skoler442 bas_bestyr basalle_skoleledere SBformand2014_raw	skbestyr_raw_2015	Skolebestyrelse- 2016_raw
Forældre	stik_0_2 forældre_til_mette basalle_forxxxxx Forældre2014_raw	forældre_raw_2015	Forældre-2016_raw Data med baseoplysninger

Anm.: Tabellen angiver, hvilke rådatasæt og basedata der skal anvendes til at danne de endelige rensede datasæt. De tilhørende programmeringsfiler er centrale ift. at kunne genskabe de leverede data, da de retter eventuelle småfejl i form af dubletter eller i de enkelte variable.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Det betyder også, at det anonyme id ikke vil være det samme for samme person, såfremt man får tilsendt en opdateret version af data. Har man behov for at følge de samme elever over tid, er det nødvendigt at danne data på ny for de pågældende år og generere nye anonyme id-numre, hvorefter nøglen til id-numrene igen slettes. I forældre- og elevdatasættene er denne id-variabel dannet både på elevniveau (elev_id) og på skoleniveau (skole_id). De andre datasæt indeholder kun skole_id. Spørgsmål stillet med åbne svar er anonymiseret, så der ikke fremgår navne eller andre personfølsomme oplysninger af svarene.

Bilagstabel B1.1 viser, hvilke rådata og baser der anvendes til at danne datasættene xx_rensed for hver respondenttype hvert år.

MEDFØLGENDE PROGRAMMERINGSFILER

Vi leverer for hver respondenttype hvert år en master programmeringsfil, der kan danne datasættene beskrevet i afsnittet ovenfor. Hvis stierne til data ændres i programmeringsfilen til, hvor data placeres efter dataleverance, kan den køres fra start til slut og vil danne hhv. et rensed ikke-anonymiseret datasæt.

Der bliver i flere af datasættene rettet fejl i data, fx dubletter, fejl i institutionsnumre, cpr-nummer og lignende. Derfor er de medfølgende programmeringsfiler centrale, hvis data skal genskabes mest retvisende.

Følgende programmeringsfiler (do-files) medsendes dataleveringen:

- MASTER do file lærer 2016
- MASTER do file elev 2016
- MASTER do file forældre 2016
- MASTER do file skolebestyrelse 2016
- MASTER do file skoleleder 2016
- MASTER do file lærer 2015
- MASTER do file elev 2015
- MASTER do file forældre 2015
- MASTER do file skolebestyrelse 2015
- MASTER do file skoleleder 2015
- MASTER do file lærer 2014
- MASTER do file elev 2014
- MASTER do file forældre 2014
- MASTER do file skolebestyrelse 2014
- MASTER do file skoleleder 2014.

HJÆLPEVARIABLE

Alle datasæt indeholder enkelte hjælpevariable til fx at beregne bortfald, identificere antallet af skoler eller klasser eller til at koble de forskellige datasæt sammen. Disse variable beskrives kort i det følgende. Dokumentation af de enkelte hjælpevariabler indgår også i de excel-ark, der beskriver de enkelte variabler.

XX_BESVAR

Variablen er i hvert datasæt navngivet efter identifikationsbogstavet for hvert skema. Det vil sige, at variablen hedder E_besvar i elevdatasættet og S_besvar for SB_formænd, L_besvar for skolelederne og LP_besvar for lærerne og det andet pædagogiske personale. Variablen er binær og tager værdien 1, hvis observationen findes blandt de deltagende skoler og i spørgeskemadatasættet; har vi eksempelvis oplysninger på, at en elev vil deltage i undersøgelsen, og vi fra spørgeskema har én besvarelse fra samme elev, så er E_besvar lig '1'. Derved kan XX_besvar-variablene bruges til at beregne bortfald for hvert skema. Delvise besvarelser kodes til '1'.

STATUS (2015-2016)

Status-variablen angiver, om den givne respondent har besvaret spørgeskemaet, har påbegyndt sin besvarelse, men ikke færdiggjort den, eller slet ikke har besvaret. Denne variabel minder om vores konstruerede XX_besvar-variabel, men status-variablen kan skelne mellem fulde og delvise besvarelser. Vi har ikke samme oplysninger fra 2014-data.

KLASSETRIN (KUN FOR ELEVER OG PÆDAGOGISK PERSONALE)

Elevdatasættet og datasættet for lærerne og andet pædagogisk personale indeholder en variabel, der angiver, hvilket klassetrin (årgang), eleven tilhører, og lærerne eller andet pædagogisk personale underviser på.

KLASSE (KUN FOR ELEVER OG PÆDAGOGISK PERSONALE)

Elevdatasættet og datasættet for lærere og andet pædagogisk personale indeholder en klassevariabel, der angiver den præcise klasse, som hhv. eleven og det pædagogiske personale er tilknyttet. Eksempelvis om eleven går i 4A. Klassevariabler er mangelfulde, men er det mest præcise bud på identifikation af enkelte klasser.

Datasættet for det pædagogiske personale i 2014 indeholder to klassevariabler. Den ene er den oprindelige klassevariabel fra de oprindelige kontaktoplysninger (også benævnt 'basen') og hedder `klasse_base`.

Denne variabel er yderst mangelfuld og indeholder for størstedelen af personalet kun det klassetrin, som han/hun underviser på. Dette på grund af, at skolerne blot er blevet bedt om at angive, hvilket klassetrin, som lærerne eller det pædagogiske personale underviste på. Derfor har vi på baggrund af besvarelsene for det pædagogiske personale dannet en anden mere præcis variabel, som hedder `klasse`. Variablen er kodet tilsvarende i elevdatasættet og hedder også her `klasse`. Variablen er kodet på baggrund af personalets egne besvarelser for variablene: `LPQ50_Ch` og `LPQ51_Ch`, idet der anvendes følgende kode i STATA.⁸

BILAGSBOKS B1.1

Stata-kode til oprensning af klassevariabel i data fra det pædagogiske personale.

```
*Rekoder så ud fra spørgeskema
gen h_klasse=LPQ50_Ch
replace h_klasse=LPQ51_Ch if h_klasse==" "
*Hvis vores nye klassevariabel er blank, så overskriver vi med den gamle
replace h_klasse=klasse_base if h_klasse==" "

gen k1 = regexs(0) if regexm(h_klasse, "[0-9]+")
gen k2 = regexs(0) if regexm(h_klasse, "[a-zA-Z]+")
gen klasse=k1+k2
replace klasse=strupper(klasse)
```

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

For 2016 er oprensningen af klassevariablen foretaget manuelt. Dette skyldes, at vi har modtaget flere delvist udfyldte klassevariable. Eksempelvis er klassevariablen omkodet således, at "04A", eller "4.a" bliver til "4A". Samme kode er anvendt for lærere og andet pædagogisk personale for at sikre strømlinet omkodning. Dette gøres i et forsøg på at opnå et bedre match mellem elever og pædagogisk personale og for at und-

8. Denne oprensning af klassevariablen vil kunne laves for data for det pædagogiske personale i 2015 ved at anvende Stata-koden fra bilagsfigur B1.1.

gå mismatch mellem forskellige måder at skrive klassens navn på. Klasser, der har utraditionelle navne, eksempelvis ”Ananas” eller ”Kokos”, omkodes efter oplysninger om klassetrin og åbne svarkategorier.

KLASSE0-KLASSE9 OG KLASSE_MIS (KUN PÆDAGOGISK PERSONALE I 2015)

Fra basen af lærere og andet pædagogisk personale har vi i 2015 oplysninger om, hvilke klassetrin, den enkelte underviser er tilknyttet. Alle undervisere kan være tilknyttet flere klassetrin. Derfor har vi dannet 10 indikatorvariable, der angiver, hvilke klassetrin, læreren er tilknyttet på sin skole (eller klasse_mis, hvis vi ikke har sådanne oplysninger tilgængelige for den pågældende lærer/pædagog). Disse variable har ikke noget at gøre med, hvilken klasse eller klassetrin, det pædagogiske personale har besvaret undersøgelsen for, men giver blot et overblik over, hvilke klassetrin, den pågældende lærer er tilknyttet på sin skole.

RETTELSE AF VARIABLE I 2016 FOR HHV. SKOLELEDERE OG LÆRERE OG ANDET PÆDAGOGISK PERSONALE

Der blev foretaget ændringer til enkelte variable i skemaerne, efter at undersøgelsen var påbegyndt. I spørgeskemaet til skoleledere blev ét spørgsmål rettet, således at der blev tilføjet svarkategorien ”ikke relevant”. Det drejer sig om variablen v58 og v58a i rådata. Der findes derfor to variable, der angiver samme spørgsmål i det endelige datasæt. Det drejer sig om spørgsmålet ”Her er to modsatrettede udsagn. Hvordan vil du beskrive ledelsen af skolen i dette skoleår på en skala fra 1 (helt enig med A) til 5 (helt enig med B)? A: Jeg og de øvrige ledere forventer, at skolens afgangselever vil klare sig bedre rent karaktermæssigt end tilsvarende elever på andre skoler. B: Jeg og de øvrige ledere nærer ikke nogen forventninger om, hvordan skolens afgangselever vil klare sig rent karaktermæssigt i forhold til tilsvarende elever på andre skoler.” I data hedder variablene LQ112 og v58A. De to variable kan kodes sammen til én variabel, men af metodologiske og spørgeskematekniske årsager har vi valgt at lade variablene forblive separate. Det er således op til den enkelte forsker, om man ønsker at slå variablene sammen.

For spørgeskemaet til lærere og andet pædagogisk personale blev variablene v56, v58, v60 og v62 rettet. Ændringerne skyldes en fejl, således at de angivne svarmuligheder ikke dækkede over de klassetrin, som var relevante på dataindsamlings tidspunktet. Rettelsen skete på den måde, at der blev tilføjet nye variable v56A, v58A, v60A og v62A, som indeholdt korrekte svarmuligheder. De gamle variable er bibeholdt, men fra ændringen trådte i kraft, blev de nye brugt. I _renset datasættene har de nye variable fået navnene LPQ50a, LPQ50b, LPQ51a og LPQ51b og kan således indgå i panelet. Bilagsboks B1.2 viser indholdet af de oprindelige og de nye variabler.

BILAGSBOKS B1.2

Ændring af svarmuligheder i variablene v56, v58, v60 og v62 i skemaet til lærere og andet pædagogisk personale i 2016.

v56 (20.) "@BI sidste runde besvarede du spørgeskemaet med en bestemt klasse i tankerne. I besvarelsen af dette spørgeskema vil vi bede dig tænke på den samme klasse. Anfør klassens @Unuværende@U [klassesetrin.0/0/](#) Hvis klassen er dimitteret, hvis du ikke længere underviser denne klasse, eller hvis du ikke kan huske, hvilken klasse det var, så bedes du klikke på "'ny klasse'" i stedet@/0/

Klassesetrin@/":

- (x1 (1) "1. klassesetrin",
- x3 (3) "3. klassesetrin",
- x5 (5) "5. klassesetrin",
- x7 (7) "7. klassesetrin",
- x9 (9) "9. klassesetrin",
- x10 (10) "Ny klasse")

v56A (20.) "@BI sidste runde besvarede du spørgeskemaet med en bestemt klasse i tankerne. I besvarelsen af dette spørgeskema vil vi bede dig tænke på den samme klasse. Anfør klassens @Unuværende@U [klassesetrin.0/0/](#) Hvis klassen er dimitteret, hvis du ikke længere underviser denne klasse, eller hvis du ikke kan huske, hvilken klasse det var, så bedes du klikke på "'ny klasse'" i stedet@/0/

Klassesetrin@/":

- (x2 (2) "2. klassesetrin",
- x4 (4) "4. klassesetrin",
- x6 (6) "6. klassesetrin",
- x8 (8) "8. klassesetrin",
- x10 (10) "Ny klasse")

v58 (20_B) "@BDu skal vælge den klasse, som du har den første ^TekstA lektion med efter weekenden, på enten 3., 5., 7., eller 9. klassesetrin.@/0/

Klassesetrin@/":

- (x1 (1) "1. klassesetrin",
- x3 (3) "3. klassesetrin",
- x5 (5) "5. klassesetrin",
- x7 (7) "7. klassesetrin",
- x9 (9) "9. klassesetrin")

v58A (20_B) "@BDu skal vælge den klasse, som du har den første ^TekstA lektion med efter weekenden, på enten 0., 2., 4., 6., 8., eller 9. klassesetrin.@/0/

Klassesetrin@/":

- (x0 (0) "0. klassesetrin",
- x2 (2) "2. klassesetrin",
- x4 (4) "4. klassesetrin",
- x6 (6) "6. klassesetrin",
- x8 (8) "8. klassesetrin",
- x9 (9) "9. klassesetrin")
-

Boksen fortsættes

BILAGSBOKS B1.2 FORTSAT

Ændring af svarmuligheder i variablene v56, v58, v60 og v62 i skemaet til lærere og andet pædagogisk personale i 2016.

v60 (21.) "@BI sidste runde besvarede du spørgeskemaet med en bestemt klasse i tankerne. I besvarelsen af dette spørgeskema vil vi bede dig tænke på den samme klasse. Anfør klassens @Unuværende@U [klassesettrin.@/@/](#) Hvis klassen er dimitteret, hvis du ikke længere underviser denne klasse, eller hvis du ikke kan huske, hvilken klasse det var, så bedes du klikke på ""ny klasse"" i stedet@/@/

Klassesettrin@/":

- (x1 (1) "1. klassesettrin",
- x3 (3) "3. klassesettrin",
- x5 (5) "5. klassesettrin",
- x7 (7) "7. klassesettrin",
- x9 (9) "9. klassesettrin",
- x10 (10) "Ny klasse")

v60A (21.) "@BI sidste runde besvarede du spørgeskemaet med en bestemt klasse i tankerne. I besvarelsen af dette spørgeskema vil vi bede dig tænke på den samme klasse. Anfør klassens @Unuværende@U [klassesettrin.@/@/](#) Hvis klassen er dimitteret, hvis du ikke længere underviser denne klasse, eller hvis du ikke kan huske, hvilken klasse det var, så bedes du klikke på ""ny klasse"" i stedet@/@/

Klassesettrin@/":

- (x2 (2) "2. klassesettrin",
- x4 (4) "4. klassesettrin",
- x6 (6) "6. klassesettrin",
- x8 (8) "8. klassesettrin",
- x10 (10) "Ny klasse")

v62 (21_B) "@BDu skal vælge den klasse, som du har den første dansk- eller matematik- lektion med efter weekenden på enten 3., 5., 7. eller 9. klassesettrin.@/@/

Klassesettrin@/":

- (x1 (1) "1. klassesettrin",
- x3 (3) "3. klassesettrin",
- x5 (5) "5. klassesettrin",
- x7 (7) "7. klassesettrin",
- x9 (9) "9. klassesettrin")

v62A (21_B) "@BDu skal vælge den klasse, som du har den første dansk- eller matematik- lektion med efter weekenden på enten 0., 2., 4., 6., 8., eller 9. klassesettrin.@/@/

Klassesettrin@/":

- (x0 (0) "0. klassesettrin",
- x2 (2) "2. klassesettrin",
- x4 (4) "4. klassesettrin",
- x6 (6) "6. klassesettrin",
- x8 (8) "8. klassesettrin",
- x9 (9) "9. klassesettrin")

Anm.: I boksen angives først de oprindelige variable, ex. V56 og dernæst den ændrede udgave af samme variabel, fx V56A.

Kilde: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

RANDOM (ANGIVELSE AF, OM ELEVEN HAR BESVARET SPØRGSMÅL OM DANSK ELLER MATEMATIK)

Visse spørgsmål i elevspørgeskemaerne omhandler fagene dansk eller matematik, og eleven er ved lodtrækning blevet stillet spørgsmål om enten det ene eller det andet af disse to fag. I forbindelse med rensningen af data i 2016 er det konstateret, at der ikke i de eksisterende data for

2014, 2015 og 2016 findes en indikation af, hvilken type spørgsmål, eleven har besvaret. Derfor er der efterfølgende konstrueret variabelen 'random' til indikation heraf for alle 3 år. Udfaldet '1' angiver, at eleven har besvaret spørgsmål om matematik, '0' angiver spørgsmål om dansk.

Randomiseringen er i 2014 foretaget således, at elever med et *lige* IP-nummer fik dansk-spørgsmålene og elever med ulige IP-numre fik matematik-spørgsmålene. Fra 2015 og frem er randomiseringen foretaget sådan, at hvis elevens fødselsdag (1-31) er et lige tal, har eleven fået spørgsmål om dansk, og hvis elevens fødselsdag er et ulige tal, har eleven fået spørgsmål om matematik. Elever, der har deltaget i undersøgelsen i 2014, har fået stillet samme type spørgsmål, som de fik stillet da.